

ELŐTERJESZTÉS

Üllés Nagyközségi Önkormányzat Képviselőtestületének

Előterjesztő:

Nagy Attila Gyula polgármester

Tárgy:

Csigabiga Óvoda és Bölcsőde
szakmai dokumentációjának jóváhagyása

Iktatószám:

313- 81 /2017.

Melléklet

- Bölcsőde szakmai program-tervezet
- Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzat-tervezete

Felelős:

Balogh Márta igazgatási ügyintéző

Véleményezésre megküldve:

-

*Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni!
A döntéshez egyszerű szótöbbség szükséges!*

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

2017. augusztus 3.

ÜLLÉS NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

6794 Üllés, Dorozsmai út 40.

62/282-122

62/582-050, hivatal@ulles.hu

Ügyiratszám: 313- 81 /2017.

Ügyintéző: Balogh Márta igazgatási ügyintéző

Ügyintéző elérhetősége: 62/282-122/222 mellék

Tárgy: Csigabiga Óvoda és Bölcsőde szakmai dokumentációjának jóváhagyása

Hivatkozási szám: -

Melléklet: -Bölcsőde szakmai program-tervezet

-Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzat-tervezete

Üllés Nagyközségi Önkormányzat Képviselőtestülete

Üllés

Tisztelt Képviselő-testület!

A Csigabiga Óvoda és Bölcsőde vezetője, Marótiné Hunyadvári Zita azzal a kéréssel fordult a bölcsődét fenntartó önkormányzathoz, hogy a törvényi módosításokkal aktualizált bölcsődei Szakmai Programot (és annak megállapodás mellékletét), valamint a Szervezeti és Működési Szabályzatot (és annak házirend mellékletét) a Képviselőtestület tekintse át, és hagyja jóvá.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 104. § (1) d) pontja alapján:

104. § (1).....

d) jóváhagyja az intézmény szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját.....”

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen:

...../2017.(VIII.....)önkormányzati határozat

Tárgy: Csigabiga Óvoda és Bölcsőde szakmai dokumentációjának jóváhagyása

HATÁROZAT-i javaslat

Üllés Nagyközségi Önkormányzat Képviselőtestülete áttekintette a Csigabiga Óvoda és Bölcsőde szakmai dokumentációját (bölcsőde szakmai programja és szervezeti és működési szabályzata) és azt a melléklet szerinti tartalommal jóváhagyja.

Határidő: -

Felelős: Balogh Márta igazgatási ügyintéző

Erről jegyzőkönyvi kivonaton értesítést kap:

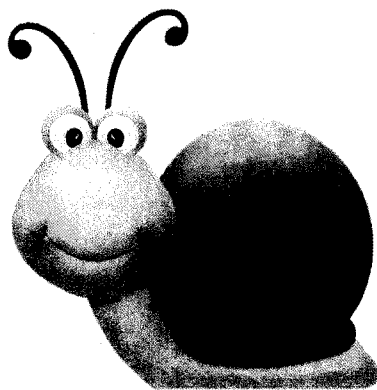
- 1) Nagy Attila Gyula polgármester
- 2) Marótiné Hunyadvári Zita Csigabiga Óvoda és Bölcsőde vezetője
- 3) Bokor Józsefné bölcsődevezető
- 4) Irattár

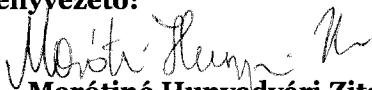
Üllés, 2017. augusztus 3.

Nagy Attila Gyula
polgármester

Csigabiga Óvoda és Bölcsőde
bölcsődei intézményegysége

SZAKMAI PROGRAM

Intézményvezető: Marótiné Hunyadvári Zita	Bölcsődevezető: Bokor Józsefné
Legitimációs eljárás	
Nevelőtestület nevében: Simonics Gyuláné	
A dokumentum jellege: Nyilvános Iktatószám: 24/2017.	
A dokumentum érvényessége: 2017. szeptember 01. – 2020. augusztus 31.	

Tartalomjegyzék

I.	A bölcsőde adatai.....	3
II.	Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	3
III.	A bölcsődei nevelés gondozás célja, feladata, alapelvei.....	5
III/A/1.	A bölcsődei helyi szakmai program, mint dokumentum.....	9
III/A/2.	A bölcsőde bemutatása, személyi és tárgyi feltételek.....	10
III/A/3.	A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai.....	12
III/B/1.	Az együttműködés módjai az intézményen belül.....	13
III/B/2.	Együttműködés a szülőkkel.....	14
III/B/3.	Együttműködés más intézményekkel.....	14
IV.	A nevelés-gondozás megvalósulásának módja.....	14
IV/1.	A családok támogatásának módszerei, a szülői kompetencia fejlesztése.....	15
IV/2.	Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.....	15
IV/3.	Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése.....	16
IV/4.	A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.....	17
IV/5.	Helyi kiemelt feladat.....	17
IV/6.	A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei.....	19
IV/7.	Nevelési terv megvalósítása a kezdeményezések során.....	21
IV/8.	A bölcsődei élet megszervezése.....	22
V.	Az ellátások igénybevételének módja.....	24
VI.	A szolgáltatásról való tájékoztatás helyi módja.....	26
VII.	Az igénybe vevők és a szolgáltatást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	27
VIII.	A kisgyermeknevelők szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái.....	28
IX.	A helyi szakmai program működésének, bevalásának ellenőrzési rendszere.....	28
X.	Érvényességi nyilatkozat, legitimációs záradék.....	29
XI.	Mellékletek.....	29

I. A BÖLCSŐDE ADATAI

Az intézmény neve: Csigabiga Óvoda és Bölcsőde

Az intézmény székhelye: 6794 Üllés, Dorozsmai út 10.

Az intézmény telefonszáma: 06-30/506-3466

Az intézmény e-mail címe: csigabiga@ulles.hu

Az intézmény honlapja:

A bölcsőde telefonszáma: 06-30/328-78-54

A bölcsőde e-mail címe: bolcsode@ulles.hu

A bölcsőde fenntartója: Üllés Nagyközségi Önkormányzat

A fenntartó székhelye: 6794 Üllés, Dorozsmai út 40.

A fenntartó képviselője: Nagy Attila Gyula

A fenntartó e-mail címe: hivatal@ulles.hu

A fenntartó telefonszáma: 06-62/282-122

Férőhelyek száma: 22

Ellátási terület: Üllés közigazgatási területe, illetve szabad kapacitás esetén Csongrád és Bács-Kiskun megye területe

A bölcsőde a Csigabiga Óvoda és Bölcsőde intézményén belül **önálló szakmai egységként** 2 bölcsődei csoporttal működik.

Nyitvatartási idő: hétfő-péntek: 06.30-17.30

A szakmai programot készítette: Bokor Józsefné bölcsődevezető

Elérhetősége: a bölcsődei telefonszámon, címen, e-mail címen

II. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Üllés Nagyközségi Önkormányzat bölcsődéje a gyermekjóléti alapellátás részeként a kisgyermekek napközbeni ellátását: szakszerű nevelését, gondozását végzi, felügyeletét, foglalkoztatását, étkezését biztosítja 20 hetes kortól 3 éves korig, ill. annak a nevelési évnél a végéig, amelyben a gyermek betölti a 3. életévét.

Ha nem érett az óvodai nevelésre, akkor annak a nevelési év végéig maradhat a gyermek a bölcsődében, amelyben a 4. életévét betöltötte,

Sajátos nevelési igényű gyermeket is fogadunk 6 éves korig.

2006-ban nyílt először bölcsőde a településen, és 12 férőhellyel működött 8 éven keresztül. Mivel voltak olyan időszakok, amikor ezzel a férőhelyszámmal nem tudták kielégíteni az igényeket, ezért a „DAOP-4.1.3./B-11-2012-0008 Az üllési Csigabiga Óvoda és Bölcsőde kapacitásbővítő fejlesztése a bölcsődei ellátás iránti lakossági igényekhez illeszkedve” elnevezésű pályázati lehetőséget igénybe véve kétcsoportosra bővült a bölcsőde.

Így a bölcsődébe kerülő gyermekek átlagéletkora is kevesebb lett.

Sajnos azok a szülők, akik munkavállalóként dolgoznak, sokszor rákényszerülnek anyagi okok miatt vagy a munkáltató nyomására, hogy visszamenjenek dolgozni a gyermek 2 éves kora előtt gyed mellett is.

Az emberek nagy része mezőgazdasági tevékenységet végez, egyéb munkalehetőség korlátozott. Ezért sok szülő kénytelen a 25 km-re levő nagyvárosban, Szegeden munkát találni. Sok az ingázó, a nyitva tartásunk kialakításánál figyelembe vettük az ő igényeiket is.

Segítséget nyújt a bölcsőde, ha a szülők átképzésen, munkerő-piaci részvételt elősegítő programban vesznek részt, vagy középiskolai, felsőfokú tanulmányaikat folytatják, növelve esélyüket a munkahelyen való elhelyezkedésben. Erre az ellátottak körében évente 1-2 szülő szánja rá magát.

Biztosítjuk a szülők betegsége vagy egyéb szociális ok miatti rászorultság esetén is a kisgyermek szakszerű ellátását. Sajnos utóbbiak száma egyre növekszik. Nagyon sok az olyan anyukák száma, akik csak a minimális összegű gyest kapják, amelyet próbálnak alkalmi munkavállalással kiegészíteni, hiszen közülük sokan albérletben, szociális lakásban laknak vagy saját lakásban, de hiteltartozással együtt. A mezőgazdaságban dolgozók fizetése nagyon kevés, ezeknél a családoknál nehéz kigazdálkodni a rezsiköltségeket és az élelemre valót is.

Az alacsony iskolai végzettségű szülők gyermekei számára a sok játékeszközzel és szakszerű neveléssel segítjük a gyermekek megfelelő fejlődését.

Az utóbb említett családok esetében a védőnő javasolja felvételüket.

Külterületről busszal, autóval tudják behozni a szülők a gyermekeket a bölcsődébe. A fenntartó is segít a külterületen élő gyermekek belterületre való beszállításában.

A lakosság száma a nagyközségben kb. 3200 fő. Nagyon minimális mértékben fog.

De minden évben van néhány más településről ideköltöző család is. Közülük a nagyon szegény családok külterületi tanyákba költöznek be.

Az anyagi problémával küzdő családokban a kisgyermek nevelésére is kevesebb idő, figyelem jut. Ennek kompenzálásában is nyújtunk segítséget.

Az alacsony iskolai végzettségű szülők gyermekei számára a sok játékeszközzel és szakszerű neveléssel segítjük a gyermekek megfelelő fejlődését.

Az óvoda és bölcsőde szervezetileg egy intézmény, az épületek közvetlenül egymás mellett helyezkednek el. A bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek számára nem okoz nehézséget az óvodai közösségbe kerülés, mert a közös programok során és a hétköznapiakon is van lehetőség az óvodával és az óvodapedagógusokkal való ismerkedésre. Az óvoda 4 csoporttal működik, innen 1-2 gyermektől eltekintve a helyi általános iskolába kerülnek a gyermekek, ahol az egyes évfolyamon többnyire egy vagy két osztályt indítanak.

A környékbeli falvak egy részében van bölcsőde, de azok többnyire egy csoportos bölcsődék, és nem tudják kielégíteni minden esetben az igényeket. Ilyen esetben fordulnak hozzánk a szülők, és kéri a gyermekük felvételét.

Településünk tisztasága, rendezettsége, jó közbiztonsága, jó strukturális ellátottsága, jó hírű iskolája folytán vonzerőt jelenthet az ide költözni szándékozó fiataloknak. Vonzerőt jelenthet, és fontos szempont a dolgozni vágyó fiataloknak az is, hogy kisgyermekük nappali felügyeletére megoldást találnak nagyközségünkben.

III. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI

A BÖLCSŐDI NEVELÉS- GONDOZÁS CÉLJA

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést kiegészítve, támogatva a nappali ellátás keretein belül segítjük a harmonikus fejlődést.

Először megteremtjük számukra az érzelmi (és fizikai) biztonságot, mely alapja, hogy a bölcsődénkben tevékenyen töltsék mindennapjaikat.

Ezekhez tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosítunk.

Megfelelő viselkedési mintákat nyújtunk, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással viszonyulunk hozzájuk.

Tiszteletben tartjuk etnikai hovatartozásukat, törekszünk a szegény, periférián élő családok gyermekeinek helyzetükből fakadó hátrányainak kompenzálására.

Igyekszünk felismerni a fejlődésbeli lemaradás jeleit, sőt ezek kialakulásának megakadályozására prevenciós tevékenységet végzünk, és minden esetben törekszünk a családok támogatására.

Célunk tehát, hogy testben és lélekben egészséges személyiségű gyermekeket neveljünk. Érezzék, hogy elfogadjuk őket, hogy biztonságban vannak, és segítjük a fejlődésükben, önállósodási törekvéseikben, tiszteletben tartjuk egyéniségüket. Segítjük olyan készségeik, képességeik kialakításában, amelyekkel hatékonyan és kiegyensúlyozottan tudnak viselkedni környezetükben és sikeresek a változásokhoz való alkalmazkodásban.

A szülőkkel a bizalmon alapuló, együttműködő kapcsolat kialakítása a cél.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a fenti leírtakon túl fontosnak tartjuk a csoportba való beilleszkedésüket, a többi gyermekben erősíteni az elfogadást irántuk.

A bölcsőde a gyermekek napközbeni ellátásán túl időszakos gyermekfelügyeletet is vállal. Ennek során is a kisgyermeknevelők a fenti célnak alárendelve és a nevelési alapelveket betartva foglalkoznak a kisgyermekkel.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATA

1. Alapfeladata

A bölcsődénk a gyermekjóléti alapellátás keretében a 3 éven aluli egészséges, és 6 éven aluli sajátos nevelési igényű családban nevelkedő kisgyermek nappali ellátását végzi, amely magában foglalja a kisgyermek felügyeletét, szakszerű nevelését, gondozását, foglalkoztatását, étkeztetését, tehát a testi- és pszichés szükségleteinek kielégítését, az optimális fejlődés elősegítését.

2. Alapellátáson túli, családi nevelést támogató szolgáltatások keretén belül:

- időszakos gyermekfelügyeletet biztosít,
- baba-mama klubot működtet.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ALAPELVEI

A család rendszerszemléletű megközelítése

Nevelésünk kiindulópontja nem csak a kisgyermek, hanem a család megismerése is.

A család erősségeinek megismerésével és hangsúlyozásával hozzájárulhatunk a család életminőségének javulásához.

Ehhez első jó alkalom a kisgyermeknevelők részére a családlátogatás, ahol nem csak a kisgyermekről érdeklődünk, hanem a család „működését”, családtagok szerepét, egymáshoz való viszonyát is megfigyeljük. Ezután a beszoktatás időszaka alatt, a napi találkozások során, szülőkkel közös ünnepek során, egyéni beszélgetések, szülőcsoportos beszélgetések során tudunk információt gyűjteni, tanácsot adni, ha probléma van, közösen megoldást találni a szülővel.

A kora gyermekkori intervenció szemlélet befogadása

Ennek értelmében a feladatunk az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradás, stagnálás felismerése és jelzése.

A gyermekekkel együtt töltött idő alatti célzott megfigyeléseink és annak dokumentálása alapján feltárjuk az életkori sajátosságoktól való eltérést, és a szülővel történő beszélgetés során próbáljuk először kideríteni az okokat. Ha olyan jellegű a probléma, akkor a szülőnek javasoljuk, hogy kérjen segítséget pl. a pedagógiai szakszolgálat szakembereitől vagy az egyéb problémán segíteni tudó szakembertől (pl. egészségügyi jellegűnél háziorvos, szakorvos). Ha a szülői magatartás is szerepet játszik a probléma megoldásában, akkor jelzőrendszeri esetmegbeszélésen tudunk információt átadni egymásnak a családdal kapcsolatban, hogy a jelzőrendszeri tagok a saját szakterületükön több információ birtokában a lehető legjobb megoldást válasszák.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

A bölcsődénk kiegészítő szerepet vállalva segíti a gyermekek megfelelő fejlődését. A nevelést a család értékeinek, hagyományainak, szokásainak tiszteletben tartásával, de a hiányosságokat kompenzálva, korrigálva, a családi nevelést támogatva végzi.

Fontosnak tartjuk a családdal való jó együttműködést, a sok információcserét. A szülőkkel való találkozásra többféle lehetőséget biztosítunk, amikor megismerhetjük egymás nevelési elveit, és a jó gyakorlatok egyeztetésével törekszünk a gyermekek személyiségének megfelelő irányba való fejlesztésére. Bevonjuk őket bölcsődei rendezvényeinkbe, bármikor betekintheznek a bölcsődei csoportok életébe, szülői értekezleteken tájékoztatást kapnak, szülőcsoportos beszélgetések alkalmával sok jó ötlettel gazdagodhatnak, amelyeket a kisgyermekük nevelésében tudnak alkalmazni, meghallgatjuk véleményüket, a szülők jogait védi az érdek-képviselői fórum.

A kisgyermeki személyiség tiszteletének elve

A gyermeket kiszolgáltatott helyzete miatt különleges védelem illeti meg. A nevelés során a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszünk((a személyes, szociális, kognitív területen egyaránt) az emberi, gyermeki jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. Ezeket a jogokat tartalmazza a megállapodásunk, házirendünk, szakmai programunk, melyeket érvényesítünk szakmai munkánk során. Az egyéni bánásmód során figyelembe vesszük etnikai, kulturális, vallási, nyelvi nemi, fizikai, mentális képességbeli különbözőségeiket és ezeket elfogadjuk, elfogadtatjuk egymással szemben is.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

Tudatában vagyunk annak, hogy személyiségünk jellemzői nagymértékben hatnak az általunk gondozott kisgyermekekre. Mintaként szolgálunk számukra, ennek megfelelő viselkedési mód alapján segítjük szociális készségeik fejlesztését, pozitív, nyitott, érdeklődő életszemlélet kialakítását. Ehhez szükséges a saját személyiségünk megismerése, fejlesztése, szakmai tudásunk gyarapítása. Személyiségfejlesztő tréningek, előadások, szakmai tanfolyamok, házi továbbképzések adnak erre módot.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A gyermekeket körülvevő személyek, környezet, napirend állandósága növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a térbeli, időbeli tájékozódáshoz, a felnőttekhez való viszonyuláshoz, a jó szokások kialakulásához.

Ezért bölcsődénkben működik a „saját” kisgyermeknevelői rendszer. A kisgyermeknek a bölcsődei beszoktatási időszaka alatt új környezetet, új személyeket kell megszoknia, ahol majd biztonságban szeretné érezni magát. Ezt segítjük azzal, hogy a gyermekek a bölcsődébe való bekerüléstől az óvodába való átkerülésig ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz tartoznak, és ugyanabban a gyermekcsoportban, csoportszobában töltik az idejüket. Étkezéskor saját helyük van, mindig ugyanabban a sorrendben terítünk nekik. Ugyanebben a sorrendben visszük őket a fürdőszobai gondozásra. Alváskor is ugyanazon a helyen áll az ágyuk.

A napirend betartása által a gyermekek számára követhetővé válnak a nap során az egymás után következő események, történések. Az étkezések, gondozás, levegőzés, pihenés időpontja mindennap ugyanabban a sorrendben követik egymást.

Az ismétlődő események kiszámíthatóságot, stabilitást eredményeznek, ezzel növelik a gyermekek biztonságérzetét. Az érzelmi biztonság jelenti a fizikai és pszichikai erőszaktól való mentességet is.

A napirend negyedévente módosul, rugalmasan alkalmazkodva az időközbeni változásokhoz (gyermekek fejlettsége, életkora, évszak változása, csoportlétszám).

A fokozatosság megvalósítása

A kisgyermek nem egyformán viszonyulnak a környezetükben, személyekben beállt változásokra. Új dolgokkal, helyzetekkel szemben is változó a magatartásuk. A változások hozzászoktatásában nagy szerepe van a fokozatosságnak. A fokozatosság már a beszoktatás első pillanatától kezdve jelen van, mert a bölcsődében töltött időt csak fokozatosan növeljük, és a gondozási feladatokat is egyre növekvő mértékben vesszük át a szülőtől. Új szokások kialakításánál apró lépésekben haladunk. A világ megismertetése során egymásra épülnek és fokozatosan bővülnek az ismeretek. A kisebb gyermekeket rövidebb ideig köti le egy-egy általuk vagy általunk végzett tevékenység. Ennek idejét növelhetjük életkoruk előrehaladtával.

Az egyéni bánásmód érvényesítése

A családlátogatás és a szülőkkel való beszélgetések során egyik célunk, hogy minél jobban megismerjük a kisgyermeket és a bölcsődében eltöltött idő alatt egyéniségét figyelembe véve, egyéni igényét –bizonyos határok között- kielégítve neveljük. (Pl. behozhatja a kedvenc játékát; a szobatisztaságra szoktatás időszakában választhat, hogy bilit vagy vécét használ; ha nagyobb az alvásigénye, nem ébresztjük fel, és később uzsonnázik; ha szükséges, kitoljuk a beszoktatás időtartamát).

Minden lehetséges esetben ragaszkodunk a beszoktatáshoz, ahol a kisgyermeknevelő láthatja a gyermek-anya közötti kapcsolatot, azt hogy az anya milyen egyéni igényeit veszi figyelembe a gyermekének.

Figyelembe vesszük a gyermekek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát a nevelés, gondozás során.

Kisgyermeknevelőink elfogadását érzi a gyermek akkor is, ha bizonyos területeken lassabban fejlődik, érik. Sajátos nevelési igényű gyermek esetében a viselkedése a megszokottól eltérő lehet, esetleg nehezebben is kezelhető, így a kisgyermeknevelő kezében lévő megoldás is nagyon személyre szabott lehet.

A településen él néhány más etnikumhoz tartozó család. Elfogadjuk, és tiszteletben tartjuk a gyermekek vallási, etnikai hovatartozását, a lehetőségek szerint segítjük az identitástudat kialakulását és fejlődését, segítjük a saját és más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A nevelés folyamatos tevékenység, megszakítás nélkül áthatja az egész napot, és ebben a következetességnek kell érvényesülnie. A bölcsőde egyik meghatározó tevékenysége a gondozás, ami a testi szükségletek kielégítését jelenti, és jelentősége miatt itt is érvényesülnie kell a helyes nevelői módszereknek. A fiziológias szükségletek kielégítése teremti meg a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.

A technikai feltételek lehetővé teszik a gyermekek minél nagyobb önállóságra való törekvését. Pl. megfelelő magasságú vécéülőkék, mosdók, de a legkisebbek számára dobogó használata; elérhető magasságban a fésűk, fogmosó készlet; az étkezésnél megfelelő magasságú asztal és székek az önálló étkezéshez)

A napirendet úgy alakítjuk, hogy jusson elegendő idő az önálló próbálkozásra. A gondozás helyzeteiben is sokat beszélünk hozzájuk, beszélgetünk velük kíváncsiságukat kielégítve, bővítve ismereteiket, pozitív irányba terelve a személyes kapcsolatokat. Törekszünk a gondozás közben is jó hangulat megteremtésére.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A gyermekek kognitív, érzelmi és társas kompetenciának fejlesztése a születés pillanatától kezdve fontos. Ezért a rendelkezésre álló játékeszközökkel, egyéb -általunk bemutatott dolgokkal- igyekszünk ismeretekhez, élményekhez juttatni őket. Tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosítunk, amelyben az ő cselekedtetésük, tevékenységük fontos szerephez jut. Erős motiváció számukra a mi visszajelzésünk, ezért sokszor dicsérjük őket, elismerő pillantásokkal nyugtazzuk helyes viselkedésüket, felidézzük korábbi sikeres próbálkozásait, amivel serkentjük további „építő” jellegű tevékenységekre.

A gondozás helyzeteiben is a pozitív hatást kiváltó nevelői módszerek alkalmazásával (elismerés, dicséret, biztatás) készítetjük, ösztönözzük az önálló próbálkozásokra, új felfedezésekre, igényéhez igazodva segítünk.

Elegendő időt hagyunk a próbálkozásokra.

A gyermekeket meghallgatjuk, véleményüket figyelembe vesszük, a kompetenciájuknak megfelelő mértékű döntési lehetőséget biztosítunk nekik.

Az egységes nevelő hatások elve

Ahhoz, hogy a gyermekek a kiszámíthatóság légkörében és egységes elvárások között nevelkedjenek a bölcsődében, a kisgyermeknevelők mindig megbeszéljük, hogy milyen

szabályok betartását várják el a gyerekektől. Ezeket a szabályokat a bölcsődei dajkánk is ismeri, mert szükség esetén a gyermekek felügyeletében részt vesz. Folyamatosan konzultálunk egymással a gyermekekről, hogy életkoruk és egyéniségük alapján milyen elvárásoknak, kéréseknek tudnak megfelelni. Megbeszéljük, kinek milyen egyéni bánásmódra van szüksége.

HITVALLÁSUNK:

A gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre; - az első három év az első kötődések, a korai szocializáció időszaka, melynek döntő jelentősége van a későbbi személyiség fejlődésében. Ebben az életszakaszban a kisgyermek testileg-lelkileg erősen függ a felnőttektől. A bölcsődei munkánk, nevelésünk éppen ezért gyermekközpontú, a gyermeki személyiség egészséges fejlődésére és kibontakoztatására törekszik, mely segíti a társadalomba való beilleszkedését.

A gyermek a társadalom fejlődésének záloga. Az, hogy milyen lesz a jövő társadalma, azokon múlik, akik a gyermekek nevelésével foglalkoznak. Ezek közül a legfontosabb és legmeghatározóbb szerepe az anyának van. A közösségben (mint intézményben) való nevelődés első színtere a bölcsőde, amely kiegészítő, támogató szerepet vállal a családi nevelés mellett.

A kisgyermeknevelők meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét figyelembe véve segítik a rájuk bízott gyermekek fejlődését.

III./A/1. A HELYI SZAKMAI PROGRAM, MINT DOKUMENTUM

A Helyi Szakmai Program alapján valósulnak meg a gyakorlatban a nevelés-gondozás feladatai, útmutató a kisgyermeknevelők számára, továbbá a szülők számára bemutatja a bölcsődét, és az ott folyó szakmai munkát.

Kiemelt feladatként a gyermekek irodalmi, zenei nevelését és a mozgásfejlesztést választottuk.

Megismertet:

- a bölcsőde legfontosabb adataival,
- a szolgáltatást igénybe vevő családok körével, helyzetével,
- a bölcsődei gondozás-nevelés céljával, alapelveivel, általános, kiemelt, sajátos, fejlesztési feladataival, személyi és tárgyi feltételeivel,
- főbb helyzeteivel, a bölcsődei élet szervezésének elveivel és gyakorlatával, a bölcsődében tartandó ünnepekkel és rendezvényekkel,
- a családdal való együttműködés módjaival, a bölcsőde intézményen belüli és kívüli kapcsolatrendszerével,
- az ellátás igénybevételének módjával, a szolgáltatásainkról szóló helyi tájékoztatás módjával, formáival,
- az ellátást kérő szülők és kisgyermekek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokkal, dolgozók jogait érvényesítendő szabályokkal
- a szolgáltatást végzők szakmai felkészültségének biztosításával
- a Helyi Szakmai Program működésének, bevalásának ellenőrzési rendszerével.

A Program elkészítésénél figyelembe vettük

A bölcsődei gondozás-nevelés országos alapprogramját, mely a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 10. sz. mellékletét képezi;

„A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai” c. módszertani levelet (Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet Bp. 2009), újabb kiadását (Szociális füzetek sorozat részeként): A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai (Bp. 2012.) c. dokumentumot.

A szakmai munka gyakorlati megvalósítását a következő módszertani levelekre, dokumentumokra alapozzuk:

- Módszertani levél a bölcsődei adaptációról
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás c. módszertani levél
- Útmutató a családlátogatáshoz c. módszertani levél
- Folyamatos napirend a bölcsődében c. módszertani levél
- Játék a bölcsődében – módszertani levél
- Útmutató a fejlődési tábla vezetéséhez.

III./A/2. A BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

A pályázat keretein belül megépült egy 2 csoportos bölcsőde, 22 férőhellyel, mely kiszolgálja a helyben lakó családok és esetlegesen a környező településen élő családok igényeit a kisgyermekek ellátásában. A 2 csoportban megvalósulhat a korosztályonként való nevelés, ahol a csoporton belül a gyermekek életkora nem nagymértékben különbözik. A homogén életkorú csoportban könnyebb a nevelési célokat megvalósítani

Személyi feltételek:

Csigabiga Óvoda és Bölcsőde intézményvezetője:	1 fő
A bölcsőde vezetője - kisgyermeknevelő	1 fő
Kisgyermeknevelők:	4 fő
Bölcsődei dajka:	1 fő
Bölcsődeorvos:	1 fő

Tárgyi feltételek:

A bölcsőde a nagyközség főutcáján helyezkedik el, közvetlenül mellette buszmegálló is van, ezért a külterületről érkezőknek is egyszerű a megközelítése.

Akadálymentesített az épület. A bejárat és a földszinti helyiségek kiképzése lehetővé teszi a mozgáskorlátozottak számára is a megközelítést.

A bölcsőde egy nevelési egységből és az azt kiszolgáló helyiségekből áll.

A bölcsőde két – 45 m²-es, egymásba is nyíló - játszósobával rendelkezik, és ezekhez kapcsolódik a fürdőszoba, amelyben 2 vécé, 3 mosdó gyermekmagasságban, 1 mosdó felnőtteknek, bilikiöntő, zuhanytálca, fürdőkád, törülköző-, fésű-, fogmosó pohártartók találhatók.

A fürdőszobához kapcsolódik az átadó. Az átadóban minden gyermeknek jellel ellátott, zárható szekrénye van, és 2 gördülő fogas a 2 csoport számára. A szülők számára faliújság, megtekinthetők itt is a gyermekek munkája, újságok, könyvek olvasásra.

A földszinti közlekedőből (ahol szintén van egy nagyméretű faliújság) nyílik a tálaló(melegítő)konyha; a konyhából, a tejkonyha, a fehér mosogató, szállítóedény mosó, gyümölcsraktár, ételmaradék tároló.

A közlekedőből nyíló további helyiségek: babakocsi tároló; sószoza; fejlesztő szoba kis asztallal, székekkel, polcos szekrénnel; orvosi szoba zárható gyógyszereszekrénnel, benne a bölcsődeorvos által javasolt szerekkel, pelenkázóval, ággyal; gondozónői szoba és teakonyha konyhaszekrénnel asztallal, székekkel, ahol tudnak ebédelni és pihenni a kisgyermeknevelők, polcos takarítószer raktár, női vécé és mosdó, akadálymentesített vécé.

Az emeleti részen található a vezetői szoba (zárható szekrénnel az iratok tárolására, számítógéppel és tartozékaival); mosó- és vasalóhelyiség (benne mosó- és szárítógép, varrógép, vasalódeszka, szekrények a textiliák tárolására, szárítóállvány); szennyesruha- tároló; zárható irattár; raktár, tároló (játékok, egyéb dolgok tárolására alkalmas nagyméretű szekrényekkel); öltöző, melyben minden dolgozónak saját, kulccsal zárható szekrénye van; zuhanyzó; női vécé és mosdó.

A gyermekbútorok a csoportszobákban természetes anyagból, fából készültek, éleik lekerekítettek. Méretük igazodik a gyermekek életkorához. A kisebb méretű bútorok térelválasztóként is funkcionálnak, így játszósarkokat tudtunk kialakítani, pihenésre alkalmas kuckót 2 helyen.

A bútorok nyitott polcain elhelyezkedő játékok a gyermekek számára elérhető magasságban találhatók, önállóan választhatnak közülük. (pl. autók, építőjátékok, logikai játékok, kirakók, könyvek, bábok, szerepjátékok eszközei, babakonyhai játékok. A polcok mellett van hely a nagymozgást segítő játékok számára is. Biztonságosak, megfelelnek a gyermekek életkorának, esztétikusak, nem balesetveszélyesek, segítik mozgásfejlődésüket, fejlesztő hatásúak.

A székek és az asztalok mérete lehetővé teszi a gyermekek önálló étkezését és megfelelő testtartásban való ülését. Az alkotó tevékenységekhez is alkalmasak.

Az asztalok körül firkatábla, filctábla, krétatábla és a finommotorikát fejlesztő játékok. A délutáni pihentető alvást korosztályukhoz méretezett, légáteresztő, jól tisztítható és fertőtleníthető, könnyen mozgatható, biztonságos, alacsony ágyak szolgálják. Csecsemők számára állítható magasságú rácsos kiságy biztosított. Amennyiben szükséges, elkerített szobasarok vagy járóka szolgálja a legkisebb gyermekek biztonságos játéklehetőségét.

Az épületet terasz köti össze az udvarral. A csoportszobák közvetlenül nyílnak a teraszra. A teraszon tudnak levegőzni a gyermekek, ha az időjárás miatt nem tudnak az udvaron játszani. A terasz tetejének egy része árnyékol, a külső része pedig átengedi a napfényt. Itt is biztosítjuk nekik a változatos játékeszközöket: motorok, építőjátékok, mesekönyvek, bábok, alkotótevékenységek eszközei.

A bölcsőde az óvodától elkerített udvarrészsel rendelkezik.

Az udvaron található nagymozgást, egyensúlyozást segítő játékok (mászóka, libikókák, csúszdák), homokozók, fából készült házikó, favonat, pihenésre, alkotótevékenységhez, étkezéshez is alkalmas műanyag piknikasztalok, motorozáshoz alkalmas betonút. Az udvar nagy része fűvel borított.

A fiatal, de már lombos fák lehetővé teszik, hogy a gyermekek szinte az egész napjukat a szabad levegőn tölthessék, ha arra alkalmas az időjárás.

Nyáron vízpermetező is segíti a jókedvű játékot, kültéri járóka szolgálja a legkisebbek biztonságát.

A meglévő személyi és tárgyi feltételek lehetővé teszik az alapellátáson túli szolgáltatások biztosítását is.

III./A/3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI

A kisgyermek test és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és azok következményeinek az enyhítése. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a habilitáció és rehabilitáció segítése a nevelés-gondozás során.

A feladatok részterületei az egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása; az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése, a megismerő folyamatok fejlődésének segítése.

A kisgyermek fejlődése érdekében szoros együttműködésre törekszünk a családokkal, kompetenciánkhoz mérten támogatjuk a családokat, törekszünk minél több alkalmat keresni a kapcsolatteremtésre ebből a célból.

AZ INTÉZMÉNY SAJÁTOS FELADATAI

A kisgyermeknevelők törekednek a szülővel való jó kapcsolat, együttműködés kialakítására, hogy a szülők bizalommal fordulhassanak hozzájuk a problémáikkal, nevelési gondjaikkal. Ha a kisgyermeknevelő problémákat észlel a családban, ami kihat a gyermekre, igyekszik segítséget nyújtani. Ha a **gyermekvédelem** körébe tartozó problémát talál, jelzi a bölcsődevezetőnek, intézményvezetőnek, aki kapcsolatba lép a gyermekjóléti szolgálattal, védőnővel, háziorvossal.

A **hátrányos helyzetű gyermekeket** kiemelt figyelemmel kezeljük. Próbáljuk pótolni az otthoni anyagi helyzetből vagy helytelen nevelésből eredő hiányosságokat. Anyagi nehézségek esetén felajánlások lehetőségére hívjuk fel a többi szülő figyelmét.

A **sajátos nevelési igényű gyermekek** nevelése még több türelmet, odafigyelést igényel a kisgyermeknevelők részéről, és a szülővel való kapcsolatban nagyobb tapintatot.

A bölcsődénkben **tanulókat** is fogadunk, ha monitorozó gyakorlatukat töltik.

Gyermekeinkre való felügyelet biztosításával segítjük a szülőket alkalmi teendőik, feladataik elvégzésének idejére **időszakos gyermekfelügyelet** keretében. A csoportban időszakosan megjelenő gyermekek és az állandóan jelenlévő gyermekek közötti kapcsolatok alakítása nagy rugalmasságot kíván a kisgyermeknevelőktől.

A bölcsőde feladatai között fontos az egészségvédelem. Mivel a bölcsődébe kerülő korosztály nagyon fogékony a fertőzésekre, a betegséget megelőző módja a **sószobában** való rendszeres benttartózkodás. Téli időszakban heti 2 alkalommal 30 percet tölthetnek játékkal ebben az egészséges klímájú helyiségben.

Baba-mama klub

Kéthetente egy napon délelőtt 10-12.00 óráig helyet adunk a baba-mama klubnak, ahol közös beszélgetésre nyílik alkalom előre megbeszélt témában a védőnővel. Az anyukák és gyermekek közös játékához játékeszközöket biztosítunk.

III./B/1. EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA AZ INTÉZMÉNYEN BELÜL

Dolgozók közötti együttműködés módjai

A dolgozók közötti megfelelő kommunikációáramlást napi megbeszélések, értekezletek heti rendszerességgel, ill. a felmerülő kérdések esetén segítik.

A két csoport kisgyermeknevelői folyamatosan egyeztetnek az ellátandó feladatokkal kapcsolatosan, és különösen akkor, amikor helyettesítésre kerül a sor.

Személyiségük különbözőségei ellenére fontos számukra, hogy nevelési gyakorlatukat egymáshoz közelítsék. Fontosnak tartják, hogy a gyermekeket egységes nevelői hatások érhék. Egyeztetnek, hogy ugyanazon szabályok betartását kérjék a gyermekektől.

Nevelési probléma felmerülésekor esetmegbeszélést tartanak.

Az óvodai és bölcsődei dolgozók munkáját, egymással való együttműködését, megismerését segítik a közös munkaértekezletek, közös rendezvények megszervezése.

A munka- és tűzvédelmi oktatáson, HACCP oktatáson is közösen vesznek részt az intézmény dolgozói.

A bölcsődevezető tájékoztatást nyújt rendszeresen a szakmai munkáról az intézményvezetőnek.

Bölcsőde – óvoda kapcsolat erősítése

A bölcsődés gyermekek nagy része abban a kedvező helyzetben van, hogy nem teljesen ismeretlen helyen kezdi az óvodát, hiszen az **óvoda közelsége** könnyen megteremti a lehetőséget az ismerkedésre.

Lehetőséget adunk a szülőknek és gyermekeknek, hogy a **leendő óvónókkal** már bölcsődébe való járás időszaka alatt **találkozhassanak** akár rendezvényeken (bábelőadás, szülőcsoportos beszélgetés, szülői értekezlet), akár a hétköznapiak során.

Információt gyűjtünk kölcsönösen egymás munkájáról, hogy hasonló elvárásokat támasszunk a gyermekekkel szemben a bölcsődéből az óvodába való átmenet idején, megkönnyítve annak lelki terheit.

Részt veszünk olyan óvodai rendezvényeken, amelyek szórakoztatóak a bölcsődés korú gyermekeknek is. Néphagyományokat felelevenítő jeles napi ünnepségeken, táncházban, bábelőadásokon, zenés előadásokon, gyermeknapon.

Ünnepek alkalmával meglátogatják egymást az óvodai és bölcsődei csoportok.

Az intézményben található egyes fejlesztőeszközök használata közösen történik, szükség szerint. Az óvodai tornaszoba a bölcsődések számára is mozgási lehetőséget ad.

Alkalmat keresünk arra, hogy a volt bölcsődések visszalátogassanak hozzánk.

A leendő **kiscsoportos óvónókat meghívjuk** a bölcsődei nevelési év vége felé, hogy **tájékoztatást nyújtsanak** az óvodába készülő gyermekek szülei részére, eloszlátva a kétségeket, és oldják az intézményváltással kapcsolatos esetleges szorongásaikat.

A bölcsődei szakmai program megismertetése az óvónókkal, kiindulási alap lehet az óvodában majdan folyó munkához.

A kompetencia alapú nevelés a meglévő képességek, készségekre építve fejleszti a kisgyermek teljes személyiségét.

Az **óvodai kompetencia alapú pedagógiai program** bölcsődére alkalmazható részei a gyakorlatban megvalósíthatók, az egységes nevelői hatások elve megvalósulása érdekében.

III./B/2. EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZÜLŐVEL

Együttműködésre biztatjuk a szülőket az első szülői értekezleten, amelyet augusztus végén tartunk. A családlátogatáson mi is információt gyűjtünk, de a bölcsődével kapcsolatos ismereteket mi is megosztjuk, hogy még nagyobb bizalommal forduljanak hozzánk.

A beszoktatáson láthatják, hogy olyan figyelemmel, érdeklődéssel és empátiával fordulunk a kisgyermekük felé, amely jó kapcsolatra serkentik velünk szemben is.

A napi találkozások alkalmával érkezéskor kérdéseinkkel segítjük, hogy elmeséljék röviden, hogy mik történtek a gyermekükkel. Délután a kisgyermek pozitív tulajdonságait kiemelve osztjuk meg a nap folyamán végzett tevékenységeit.

A közös élmények segítik az emberek közötti kapcsolatok szorosabbra fűzését, ezért az ünnepek alkalmával a szülőket is meghívjuk bölcsődei rendezvényeinkre. Ilyen alkalmak a karácsony, farsang, anyák napja.

Szülőcsoportos beszélgetéseken (évi 3 alkalom) még bizalmasabb információkat osztunk meg egymással, ebben a kölcsönösség a jellemző.

Az év során is tartunk szülői értekezletet, ahol tájékoztatást kapnak az elmúlt időszakokkal kapcsolatos tapasztalatainkról, és a nevelési év további eseményeiről.

Segítségüket kérjük egy-egy rendezvény lebonyolításában.

Érdek-képviselési fórum tagja a 2 csoportból egy-egy szülő, évi 1 alkalommal részt vesznek a fórum ülésén, ill. ha panasz érkezik, minden alkalommal.

III./B/3. EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA MÁS INTÉZMÉNYEKSEL

- A **fenntartóval, jegyzővel** rendszeresen, ill. szükség szerint megbeszéléseket tartunk, tájékoztatást nyújt az intézményegység vezetője a működésről.
- Kapcsolatot tartunk a Csongrád Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály **Szociális és Gyámügyi Osztályával**.
- Módszertani, szakmai kérdésekben segítséget a **Magyar Bölcsődék Egyesülete**, ill. a Dél-alföldi régió szakértője ad.
- A gyermekek TAJ alapú nyilvántartásával kapcsolatos kérdésekben az **Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság** munkatársai szolgálnak információval.
- A **védőnők** rendszeresen látogatják a bölcsődét.
- A gyermekvédelem körébe tartozó ügyek esetében konzultálunk a **gyermekjóléti szolgálat** munkatársával, a családsegítővel.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a Csongrád Megyei **Pedagógiai Szakszolgálat**al vesszük fel a kapcsolatot.
- Csongrád Megyei Kormányhivatal **népegészségügyi intézetével** is kapcsolatban állunk.
- **Jelzőrendszeri** értekezleteken mód van tapasztalatcserére a helyi iskola gyermekvédelmi felelősével, a körzeti megbízott rendőrrel, a községben működő háziorvossal, védőnővel, családgondozóval.
- a homokháti **kistérség bölcsődéivel**, mely segíti a szakmai munkánk fejlődését, tudásunkat megosztjuk, jó gyakorlatokat ismertetünk meg egymással

IV. A NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAINAK MEGVALÓSULÁSÁNAK MÓDJA

IV./1. A CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI, A SZÜLŐI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE,

A bölcsődei nevelésünk során törekszünk mi kisgyermeknevelők is egymással egyeztetve egységes elvárások alapján foglalkozni a gyermekekkel. Ha az otthoni és a bölcsődei jó nevelési módszerek közelítenek egymáshoz, a kisgyermek könnyebben elfogadják, amit érdekükben teszünk vagy kérünk. Ehhez bizalmas, egyenrangú, együttműködő kapcsolatra van szükség a szülőkkal, ezért minél több alkalmat megragadunk a személyes találkozásra. A közös, szülőkkal együtt megvalósuló programok is közelebb hozzák a feleket egymáshoz. Ha bizalmas viszonyt építünk ki velük, bátrabban elmondják problémáikat, és tudunk tanácsot, útmutatást adni nekik a megoldáshoz, (pl. egyéni beszélgetések során). Pozitív, érdeklődő, nyitott magatartásunkkal, kérdéseinkkel segítjük őket, hogy bátran elmondhassák problémáikat, kérdezzenek minket.

A szülőcsoportos beszélgetéseken elhangzottak lelki megerősítést adnak, vagy ötletet nevelési helyzetek megoldásához, a szülők önbizalmát erősítik, vagy iránymutatást adnak, ha egy helyzeten éppen változtatniuk kellene.

IV./2. EGÉSZSÉGVÉDELEM, AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD MEGALAPOZÁSA

Az egészséges fizikai (és lelki) fejlődés feltételei: a megfelelő táplálkozás, elegendő mozgás, szabad levegőn való tartózkodás és pihenés.

A gyermekeknek napi négy **étkezés** biztosított. Az ételt az önkormányzat konyháján készítik, onnan szállítják a bölcsődébe, ahol melegítő konyhával rendelkezünk. Minden étkezésre kapnak zöldséget és/vagy gyümölcsöt. Célunk, hogy a gyermekek jó étvágygal, örömmel, koruknak, fejlettségüknek megfelelő módon fogyasszák el az ételt.

A csoportszobában is vannak **nagymozgást** segítő játékok. Szivacsból, műanyagból készült nagyméretű építőjáték, csúszdák, ugráló labdák, kismotorok, alagút, hintalovak.

A kisgyermeknevelők által kezdeményezett tornák is a mozgásigény kielégítését szolgálják, és javítják a kondíciós, koordinációs képességeket, egyensúlyérzéklet, és tartásjavítók. Lúdtalp kialakulásának megelőzése céljából speciális lábtornát is beiktatunk, mert a szűrések tapasztalata az, hogy sok gyermeknél nem megfelelően alakul a lábboltozat.

Az udvar a szabad játék helye. Kialakításának fő szempontja a biztonságosság.

A napirend kialakításának egyik fő szempontja az egész napi játéklehetőség mellett a minél több időt a **szabad levegőn** való eltöltésének megvalósítása. Ezért, amikor az időjárás lehetővé teszi, a gondozás az udvarról történik. Tavasszal és ősszel a tízóraizásra, nyáron a reggelizésre is kint kerül sor.

Biztosítjuk, hogy a déli **alvásra** elegendő idő jusson. Kisebb életkorú gyermekek esetében még szükséges lehet a napi kétszeri alvás. Aki már nem alszik, annak a csendes játék lehetőségét biztosítjuk.

Bújósarkokat alakítottunk ki, ha napközben szeretnének egy kicsit pihenni.

Az egészségvédelem egyik feladata a prevenció. Ezért a **szájápolás** a napi feladatok körébe tartozik.

Reggel a gyerekek **kézmosás** után jönnek be a csoportszobába. Kezet mosnak vécéhasználat után, alkotó tevékenységek után, udvarról való bejövet után, ill. szükség szerint. Kézmosáskor kérjük, hogy **arcukat** is mossák meg.

A **fésülködés** is be van iktatva a testápolás körébe. Nagyméretű tükör előtt próbálkozhatnak ők is önállóan.

A prevenció sajátos módja a **sószoba** alkalmazása, melyet a gyermekek rendszeresen igénybe vehetnek a téli időszakban.

A bölcsődét **bölcsődeorvos** látogatja havi 8 órában. Az egészséges gyermekek érdekében javasolja a betegségekre gyanús gyermek otthonmaradását és gyógyítását.

Tanácsokat kérhetnek tőle a szülők, elősegítve betegségek **megelőzését**. Szülőcsoportos beszélgetéseken, előadáson is mód nyílik a doktornővel való konzultációra.

IV./3. AZ ÉRZELMI ÉS TÁRSAS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE

Feltétele a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat.

Kialakításának első állomása a családlátogatás.

Következő állomás a beszoktatás, amikor is **kiemelt figyelmet** érdemel a kisgyermek. Célunk ebben az időszakban az **adaptációs nehézségek minimálisra csökkentése**. Ezt úgy érhetjük el, hogy mivel családlátogatáson találkoztunk, nem vagyunk idegenek sem a szülő, sem a kisgyermek számára. Elmondjuk, hogy milyen szokások vannak a bölcsődénkben, és kérjük a szülőt, hogy amennyiben lehet közelítsen hozzánk ebben, ill. mi is alkalmazkodunk a gyermek bizonyos egyéni szokásaihoz. Az egyéni **szükségletek kielégítésével** az én-tudat egészséges fejlődését segítjük elő. Az első napokban, amíg az anya végig jelen van a gyermekével, megfigyeljük, hogyan végzi a gondozási műveleteket, majd fokozatosan átvesszük tőle az ő jelenlétében.

A kisgyermek tevékenységeit az érzelem határozza meg, a hangulata befolyásolja cselekedeteit. A bölcsődében törekszünk a **pozitív érzelmek túlsúlyának**, derűs légkör kialakítására. Jó kedvre derítik, és pozitív érzelmi töltést adnak az **ölben ülős játékok**. Minél kisebb egy gyermek, annál többször van szüksége ilyen közös játékokra. A különböző művészeti ágak az érzelmeken keresztül hatnak, ezért a nevelésben nagy segítséget nyújtanak.

Az érzelmek gazdagítására segítségül hívjuk a **meséket** képeskönyvet nézegetve vagy bábozás formájában is.

Az egymással való kapcsolatteremtés egyik eszköze a beszéd. Ezért a **beszédkészség fejlesztése** fontos a társas kapcsolatok alakulása szempontjából pl. a mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével, ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosításával, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekekre.

A gyermekek utánzási kedvére alapozva megfelelő **viselkedési mintát** nyújtunk.

Önbizalmukat erősítjük a sok dicsérettel, biztatással

Segítjük a társas kapcsolatok alakulását, az együttélés szabályainak elfogadását, a másik iránti nyitottság, figyelmesség, önzetlenség, segítőkészség, empátia és tolerancia fejlődését. Alkalmat teremtünk a társak együtt játszására, közös élmények szerzésére, melynek során az önérvényesítés és a tolerancia egyensúlyának megtalálását gyakorolhatják.

A **konfliktushelyzetek helyes megoldásával** nagyban segítjük a megfelelő kapcsolatok kialakítását. Fontos, hogy egy konfliktushelyzetből senki ne kerüljön ki vesztesként, a kompromisszumos megoldásra törekszünk.

IV./4. A MEGISMERÉSI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE

Az ismeretszerzés folyamatos, színterei a **természetes élethelyzetek**: a gondozás, a játék, a felnőttel való együttes tevékenység és a kommunikáció.

Formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, kisgyermeknevelő-gyermek interakcióra épülő ismeretszerzés, szokás kialakítása.

A kisgyermeknevelői **kezdeményezések**, a **gondozás közbeni** folyamatos kommunikáció, kérdésekre adott válaszok, **figyelemfelkeltésük** különböző természeti jelenségek iránt, azok lehetőség szerinti **bemutatása**, énekek, mondókák ismétlése, képeskönyvek nézegetése, mesék, vizuális tevékenységek, házilag készített játékok, készségfejlesztő játékok mind az ismeretszerzést szolgálják.

Sokszor képeskönyvet nézegetve mesélünk, összekapcsolva számukra a vizuális és auditív ingert, ami által még jobban megértik, és jobban emlékeznek az elhangzottakra.

Ha **aktívan** vehetnek részt a különböző tevékenységekben (játékos felfedezés, cselekvéses tanulás) sokkal jobban elmélyülnek ismereteik, érdeklődőbbek lesznek. Megfelelő környezetet alakítunk ki és ismeretet nyújtunk, segítjük a tájékozódást, a tapasztalatok, élmények feldolgozását, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújtunk. Támogatjuk az önálló próbálkozásaikat, segítjük az önálló választás és a döntési képességeik kialakulását ösztönző, bátorító magatartásunkkal.

IV/5. Helyi kiemelt feladat:

Irodalmi, zenei nevelés, ének az érzelmi fejlődés szolgálatában.

A gyermekek harmonikus fejlődését segíti, ha érzelmeik között egyre jobban el tudnak igazodni.

Törekszünk arra, hogy minél több pozitív élményben részesítsük a gyermekeket. Sokféle hatással találkozunk mindennapi életükben, ezek feldolgozását, szavakkal való kifejezését, megfogalmazását segítjük elő a mesék, mondókák eljátszásával. Ha jobban ki tudják fejezni magukat, jobban meg tudják értetni magukat, egymás közötti viszonyuk is jobban alakulhat, kevesebb lehet a konfliktushoz vezető félreértés. Az egymással való kapcsolatfelvételt, így a szocializációt segíti a helyes kifejezés.

A szavak mellett a dallamoknak is nagy szerepe van érzelmi életük, hangulatuk alakulásában. Az irodalmi nevelésnek nagyon nagy szerepe van a gyermekek szókincsének bővítésében, mert éppen a bölcsődében töltött időszakra jellemző a rohamos anyanyelvi fejlődés, annak megalapozása. Ezzel együtt hangsúlyosabb szerepet kap az ének és zenei nevelés, mert a szavak dallammal együtt még komplexebb élményt nyújtanak.

Ha **a mesék** zenei elemekkel, énekkel, hangszerrel érzelmileg megérintik őket, sokkal maradandóbb nyomot hagynak bennük, ezért fejlesztő hatásuk nagyobb.

A mesék ezen túl még sokkal átélhetőbbek, érthetőbbek számukra, ha a meséléshez vizuális élményt is kapcsolunk. Ezért sokszor nézegetünk velük képeskönyvet, amelyhez történeteket mondunk vagy bábozunk. Ujjbábokat a gyermekek is tudnak használni, sokféle közül választhatnak. Meséléshez egyszerű szerkezetű, rövid népi és irodalmi művekből válogatunk egyaránt.

A **versek** inkább meghallgatásra valók számukra, de amelyek rövidebbek, egyszerű nyelvezetűek, és sokszor kéri ismétlésüket, azokat időközben meg is tanulják. A versek ritmusosságuk miatt népszerűek a kisgyermek között is. Ezek hallgatásához is kapcsolhatunk vizuális élményt. Sok verset ismerünk megzenésített formában, ezeket szívesen osztjuk meg a gyermekekkel.

Nagyon fontos szerepe van a **játékos mondókáknak, ölben ülő játékoknak** - eddigi tapasztalataink is ezt mutatják-már a beszoktatási időszak alatt ezek a játékok nagyon segítik a kisgyermeknevelő és gyermek közötti kapcsolat kiépülését a felnőttel való együttes játék öröme miatt.

Az ismétlések során rögzülnek az elhangzott szavak, melyek előhívhatók más szituációkban is.

Az **éneklésünk** nyugtatóan hat rájuk vagy éppen felvidítja őket.

Ez segít egy kellemes légkör kialakításában, amelyben jól érzik magukat a gyermekek. Megismertetjük népünk dalaival őket, de színvonalas mai előadók gyermekdalaival is találkozhatnak.

Ritkán bús, szomorkásabb hangvételű dalt is meghallgathatnak, az érzelmek sokféleségének megtapasztalásához.

Az éneklés mellé segítségül hívjuk a **hangszereket** is. Megismertetjük a furulya, xilofon, ritmushangszerek hangjával, és a kisgyermek is kipróbálhatja utóbbiakat. Megismertetünk velük különleges hangszereket, vagy hangszernek nem mondható, de hangokat kiadó eszközöket. Házilag is készítünk „hangszereket”. Lehetőségeket keresünk, hogy vendégelőadók által is ismerkedjenek egyszerűbb és akár bonyolultabb zeneművekkel, hangszereikkel.

A **zene** mozgásra buzdítja a gyermekeket, egyszerű tánclépéseket is elsajátíthatnak, mely segíti a ritmusos mozgást, így a mozgásfejlődés, mozgáskoordináció eszköze is lehet.

Néha komolyzene is meghallgatásra kerül, mert különleges dallama, hangszerelése a világ sokszínűségét mutatja meg nekik.

Rendezünk „koncertet”, ahol a hangszeren játszó helybeli ismerősöket kérjük fel hangszerük bemutatására és egy rövid zenélésre.

A **környezet hangjaira** is felhívjuk a figyelmüket a mindennapok során.

A kisgyermeknevelői kezdeményezések egy **adott** téma köré szerveződnek. Ilyenkor a **témának megfelelő mondókák, énekek, versek, mesék** is elhangoznak. A vizuális tevékenységbe is beleszőjük az elhangzott mondókák, énekek, versek, mesék tartalmát az adott témához kapcsolódóan. Az ünnepek, néphagyományok ápolása, jeles napok megjelennek a témák kiválasztásának szempontjánál. Ilyen alkalmakkor az ünnephez kapcsolódó mondókák, énekek jelennek meg.

Mozgásfejlesztés

A kisgyermekeknek **nagyon nagy a mozgásigényük**, fizikai aktivitásuk, szívesen mozognak. Mivel a mozgásnak kiemelkedő jelentősége és meghatározó szerepe az értelmi fejlődésben, fontos hogy tudatosan fejlesszük a nagymozgás és a finommotorika terén is a gyermekeket. De bármilyen mozgásfejlesztés során a **biztonságra** szükséges törekedni.

A **szabad, önálló játék** során rendelkezésre bocsátunk sokféle játékeszközt. **Nagymozgásos játékokat** a **csoportszobában** is elhelyezünk, nemcsak a **terazon** és **udvaron**. Az udvaron a motorok mellett a triciklivel tanulhatják a pedál használatát.

A **finommotorikát** a fűzős, kirakós, építő, de akár szerepjátékok is fejlesztik. Továbbá az alkotótevékenységek, ezért mindennap biztosítjuk a lehetőséget a

gyurmázásra, színes ceruzával, zsírkrétával való rajzolásra. 2 éves kor felett lehetőséget biztosítunk a ragasztásra, nyomdázásra, vízfestékekkel való festésre. Az anyagokkal és eszközökkel, technikákkal való ismerkedés és használat során szókincsük is bővül. Aktív tevékenységek során ismereteik jobban elmélyülnek.

A tevékenységek közbeni és az elkészült munkák feletti öröm gazdagítja érzelmeiket. A munkáikat minden esetben kiállítjuk a csoportszobában és az átadóban is, hogy láthassák saját és mások elkészült munkáit, tanulják azokat megbecsülni.

Minden nap lehetőséget keresünk az **énekes játékokra, játékos mondókákra** az egyéni játék során, melyek mind-mind mozgásra is serkentenek.

A hét egyik napján előre megtervezett, de az egyéni igényekhez és váratlan helyzetekhez rugalmasan alkalmazkodó **játékos tornát** kezdeményezünk. Ezek alkalmával törekszünk, hogy sokféle mozgás megjelenjen, amely **minden testrész megmozgatását** eredményezi. Ezeket segítheti ének, mozgással kísért mondóka vagy ritmusos versike, amelyek jó hangulatot is teremtenek. Minden alkalommal **eszközök** is segítenek a változatos mozgásformák gyakorlásában. Rendszeres **láb tornával** segítjük a megfelelő lábboltozat kialakulását. Ilyenkor a lábfej, talp izomzatát erősítjük változatos gyakorlatokkal, eszközök segítségével, játékos formában.

Ha megfelelő az időjárás, akkor kezdeményezünk kint az **udvaron is tornát**, a friss levegőn való mozgásnak egészségvédelmi szerepe is van.

Az udvaron is lehetőség van a **felnőttel közös játékokra** pl. labdázással, fogócskával. Dicsérettel, ötletadással, lehetőségek megteremtésével ösztönözzük őket a mozgásra.

A szülőknek tanácsoljuk, hogy **kényelmes, célszerű öltözetben** hozzák a bölcsődébe a gyermeküket, ami nem akadályozza a sokrétű mozgásban, és nem balesetveszélyes.

IV/6. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

Gondozás

A gondozás során a kisgyermeknevelő és a gyermek között bensőséges interakciós helyzet alakul ki, amelynek célja a testi szükségletek kielégítése. Fő szempont, hogy biztosítsuk a gyermekek minél nagyobb fokú önállóságát, aktivitását. Ezért biztosítjuk az időt a próbálkozásra, együttműködésre kérjük őket, csak szükséges esetben (ha kéri) nyújtunk segítséget, ill. és addig a pontig, ahonnan már egyedül is boldogul. Próbálkozásait figyelemmel kísérjük, biztatjuk, támogatjuk, sikereit megerősítéssel, dicsérettel jutalmazzuk.

A szobatisztaságra szoktatásba akkor kapcsolódunk be, ha a szülő már otthon elkezdte ennek a folyamatát. Felajánljuk a bilire vagy vécére ülés lehetőségét a gyermek számára, biztatjuk, de sikertelen próbálkozás esetén nem marasztaljuk el.

Sajátos nevelési igényű gyermeknek speciálisabb segítségnyújtásra, több időre, több biztatásra lehet szüksége az önálló próbálkozásnál, ezt figyelembe vesszük.

Játék

A kisgyermek életének legfontosabb tevékenysége, a gyermek testi, lelki, érzelmi, értelmi, szociális fejlődését döntő módon meghatározza. A játék szabadon választott lehetőség, számára örömforrást jelent. Kielégíti mozgásigényét, érzelmeit kivetíti, segít élményei feldolgozásában, levezeti feszültségét, utánzási, tanulási lehetőséget ad, jó hatással van a társas kapcsolatok fejlődésére.

Alkalmas az összes nevelési feladat megvalósítására.

A napirendet úgy állítjuk össze, hogy a lehető legtöbb idő jusson az elmélyült, nyugodt játéktevékenységre.

Biztosítjuk a játék feltételeit: elegendő, sokfajta, életkoruknak megfelelő játékeszköz, biztonságos környezet, játékok megfelelő elhelyezése, szabad választás lehetősége, kisgyermeknevelői állandóság, felnőtt jelenléte, kezdeményezése, ötletadása, javaslata, szerepvállalása, együtt játszás, viselkedési és helyzetmegoldási minták.

Sajátos nevelési igényű gyermek ragaszkodása a felnőtthez, többi gyermekhez eltérő lehet. Ez másfajta bánásmódot igényel részünkről. A játékát megfigyeljük, annak fejlődését segítjük.

Tanulás

A tanulás a gyermekek minden pillanatát átszövi. Adottak a tanulás számára a természetes élethelyzetek, alapja a személyes kíváncsiság, érdeklődés.

A játékhelyzetekben, a felnőttekkel való kapcsolat során, a szokásalakítás helyzeteiben, a kezdeményezések alkalmával a gyermekek nagyon jól megfigyelik az adott helyzeteket, és utánnézési kedvük folytán el is sajátítják a látott tevékenységeket, a hallott szavakat, elraktározzák a vizuális élményeket. Mi is igyekszünk minden helyzetben megkeresni és a számukra érthető módon átadni azt az információt, ami tanulási lehetőséghez, ismeretszerzéshez segíti őket.

A sajátos nevelési igényű gyermekeknél a tanulás hosszabb időt vesz igénybe, kevésbé motiváltabbak lehetnek egészséges társaiknál, ezt figyelembe vesszük.

Mozgás

Nagyon nagy örömet a bölcsődés korú gyermekek számára (akik sajátossága még, hogy mozdulataik nem egészen pontosak, kifinomultak) a nagymozgásos játékok adják. A mozgás által levezetődik a feszültségük. Biztosítjuk, hogy minél többet lehessenek szabad levegőn, ahol még nagyobb a mozgásterük. Az udvaron többféle nagymozgásra alkalmas, köztük rögzített játékeszközök adnak kedvet a mozgáshoz.

Nagymozgást segítő játékok a csoportszobában is vannak állandó jelleggel. Libikóka, ugráló szarvas, kislabdák, egyensúlyozásra alkalmas játékok, tornaeszközök, melyeket szabadon próbálhatnak.

A gyermekek bekapcsolódhatnak a tornába kedvük szerinti időtartamban.

A tornagyakorlatokkal fejlesztjük a mozgáskoordinációjukat, egyensúlyérzéküket, erőnlétüket fokozzuk. Mindezen túl nagy hatással vannak a gondolkodás fejlődésére.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára nagyon jó játékeszközök a labdatenger, tüskés labdák, nagyméretű labdák, szivacshengerek, tapintást érzékelő játékok.

A csecsemők számára védett helyet alakítunk ki, ahol azért elegendő hely áll rendelkezésükre pl. hempergő, elkerített szobasarok.

A gondozások a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására adnak alkalmat.

A mondóka, ének, vers, mese

Ezek nagyon fontosak a gyermekek érzelmi életének alakításában és a beszédfejlesztésben. Ezért is választottuk bölcsődénk kiemelt feladatának. A nevelési tervünkben is központi szerepet kap a mozgással együtt.

A csecsemő és tipegő korú gyermekeknek nagyon sok ölben ülős mondókát, testrészekkel kapcsolatos mondókákat mondogatunk. A versekkel inkább a

nagycsoportosokat ismertetjük meg. Az énekekre sokszor keresünk alkalmat a nap folyamán többször is.

Egy-egy mese újra meg újra előkerül, amíg a gyermekek érdekesnek találják.

Alkotó tevékenységek

A gyermekek számára biztosítjuk a tárgyi feltételeket, időt az alkotótevékenységekhez. Megmutatjuk az egyes technikákat, eszközök használatát. Sokféle nyomhagyó eszközzel próbálkozhatnak pl. a színezés, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés, vastag ecsettel festés során.

Egyéb tevékenységek

A gyermekek önkéntesen vesznek részt ezekben a tevékenységekben, amelyek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak pl. cserépbe homokpakolás, mag ültetése, virág locsolása, őszi falevelek gereblyézése, süteményszaggatás, babafürdetés. Az örömet az „én csinálom” élménye, az együttesség, a közös munkálkodás, a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése okozza.

IV/7. NEVELÉSI TERV MEGVALÓSÍTÁSA KEZDEMÉNYEZÉSEK SORÁN

A kisgyermeknevelői munka céltudatos, tervezést, szervezést is igénylő munka.

A gyermekek érzelmi, értelmi fejlesztéséhez, a szocializációjuk segítéséhez, ismeretadáshoz nevelési tervet dolgozunk ki.

A kisgyermeknevelői **kezdeménnyezések** egy időszakon keresztül egy adott **környezeti téma** köré szerveződnek. Ez az időszak lehet egy vagy több hét, akár egy hónap is, a téma jellegétől függően.

A témák felölelik a természetes, mesterséges környezetünkben lévő dolgokat.

Ezzel próbáljuk megismertetni a gyermekeket a bölcsődében adott lehetőségekhez képest. Megmutatjuk, felhívjuk a figyelmüket a természeti jelenségek érdekességeire, a természet szépségeire, mert szeretnénk, hogy pozitív módon viszonyuljanak az őket körülvevő világra, és majd óvják azt. A mindenkit körbevevő mesterséges környezet tárgyainak hasznosságára, jelentőségére is felhívjuk a figyelmüket, lehetőség szerint kipróbáljuk.

A témák választásának szempontjai:

- figyelembe vesszünk az adott évszak sajátosságait,
- ünnepek, jeles napok közeledtével azok köré szerveződnek,
- aktuális események, évfordulók, néphagyományok idejének figyelembevétele.

A megvalósítás során figyelembe vesszük életkori sajátosságaikat, fejlettségüket, pillanatnyi hangulatukat, helyzetet, sajátos igényeiket.

A gyermekek érdeklődését felkeltik a **játékos mondókák, énekek**. Ezek közül választunk olyanokat is, amelyek tartalma kapcsolódik az adott témához.

A játékos mondókák pozitív érzelmeket keltenek a gyermekekben, örömeiményt nyújtanak, érzelmi biztonságot nyújtanak, hozzájárulnak a derűs légkörhöz, mely jó alap, hogy a gyermekek aktívan tevékenykedjenek.

Ezek a nap folyamán többször is eljátszhatók a gyermekekkel, ahányszor csak igénylik.

A **versek, mesék** is kapcsolódhatnak a témához. Természetesen ezek spontán helyzetekben is előkerülnek a gyermekek érdeklődéséhez igazodva.

Minden héten iktatunk be olyan **alkotó tevékenységet** is, amely az adott témát jeleníti meg, kapcsolódik hozzá, de a gyermekek számára bármikor rendelkezésre áll önkifejezésre alkalmas eszköz.

Tornák alkalmával utánozunk a témához kapcsolódó mozdulatokat is, sokszor játékos mondókákkal kiegészítve.

A tevékenységek, a kezdeményezésekbe való bekapcsolódás a gyermekek számára **szabadon választott, önkéntes!** Még ebben az életkorban sokkal hangsúlyosabb az egyéni játék, ill. a kisgyermeknevelő és egy gyermek közötti közös játék.

A témák köré szerveződő ismeretnyújtás inkább a nagycsoportban megvalósítható. A **csecsemők, tipegők** számára az egyéni játék, a felnőttel való szoros kapcsolat még sokkal fontosabb. Tapasztalatszerzési lehetőségüket biztosítjuk a sokféle játékeszközzel. Az alapjátékok (kendők, labdák, babák, autók, mozgásfejlesztők) mindkét csoportban megtalálhatók.

Csecsemőknek főleg manipulációra alkalmas játékokat, üreges játékokat, mozgásfejlesztő játékokat, textilfigurákat, tipegőknek gyűjtögetésre alkalmas üreges játékokat, építéshez alkalmas többféle építőköveket (pl. bölcsis tüske, faépítő, lego duplo, lego quattro, várépítő, manipuloo.), nagymozgásos játékokat, húzogatható, tologatható eszközöket, homokozójátékokat, utánzó játékok eszközeit biztosítjuk. A könyvek bármelyik életkorban használhatók, az anyaga és az illusztrációja határozza meg, hogy milyen életkorú gyermekek használják.

Munkánkat a gyermekek személyes kíváncsiságára, érdeklődésére alapozzuk.

A nevelési tervet egy táblázatban jelenítjük meg előre, és a csoportnaplóba írjuk mindennap a megvalósított feladatot.

A nevelési program elkészítésénél, a feladatok ütemezésénél figyelembe vesszük a hagyományőrzés, az ünnepekre való készülődés lehetőségét.

IV/8. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Szülőkkel való kapcsolat

Bölcsődénk fontosnak tartja a szülőkkel való kapcsolattartást. A **bizalmon, együttműködésen** alapuló kapcsolat a gyermekek érdekében is nagyon fontos. Eredményes a munkánk csak akkor lehet, ha a szülők és kisgyermeknevelők elképzelései közelednek egymáshoz a nevelés szemléletében. Ez nagyban fokozza a gyermekek biztonságérzetét, jó közérzetét. A kölcsönös tájékoztatás alapvető feltétele a kisgyermek egyéni igényeinek figyelembevételéhez.

A gyermek és a szülők minél alaposabb megismerésének és a bizalmasabb viszony kialakítása érdekében minden esetben elmegyünk **családlátogatásra** (amennyiben a szülők hozzájárulnak), melyre általában a beszoktatás előtt 1-2 héttel kerül sor.

A jó kapcsolat kialakítása folytatódik a **szülővel történő fokozatos beszoktatás** folyamatában. Kérjük őket, hogy éljenek a lehetőséggel, hogy amíg megszokja a kisgyermek az új környezetet, kisgyermeknevelőket, addig biztonságot nyújtson neki jelenlétükkel a bölcsődében. A bölcsődében eltöltött időt fokozatosan

növeljük, és az az idő is fokozatosan növekszik, amit a gyermek a szülő nélkül tölt el a bölcsődében.

A szülők nagyon igénylik a **tájékoztatást** gyermekükkel kapcsolatban. Ennek érdekében folyamatosan tájékoztatást nyújtunk gyermekük fejlődéséről. Erre alkalmasak a reggeli vagy délutáni találkozások, üzenő füzet, faliújság, egyéni beszélgetések, szülőcsoportos beszélgetések.

Faliújságon kiírjuk a napközben elhangzott dalokat, mondókákat, verseket, heti kezdeményezésünk témáját, közérdekű információkat, neveléssel, egészségvédelemmel kapcsolatos újságcikkeket.

Egyéni beszélgetések során részletesebb tájékoztatásra, nevelési problémák közös átgondolására van lehetőség, amelyet a kisgyermeknevelők vagy a szülők kezdeményeznek.

Tanácsot adunk nevelési kérdésekben.

Szülőcsoportos beszélgetések, előadások, évi több alkalommal (legalább 3) lehetőséget adnak szülőket foglalkoztató nevelési témák megbeszélésére, melyek segítik a szülői kompetenciaérzés megtartását.

Szülői értekezleteken tájékoztatjuk a szülőket a bölcsődei élettel kapcsolatos tudnivalókról, az adott gyermekcsoportról, az ezekkel kapcsolatos közös kérdéseket megbeszéljük.

A bölcsődébe nem járó gyermekek szüleit is várjuk **nyílt napon**.

A bölcsődei **rendezvények** egy részére a szülők is hivatalosak. A gyermekek és szülei nagy örömmel fogadják a lehetőséget, hogy együtt tölthetik az időt a bölcsődében.

A szülőkkel közös rendezvényeink:

Várjuk a szülőket:

- karácsonyi ünnepségre,
- farsangra,
- anyák napi mondókázásra
- gyermeknapra, családi napra.

Szülői segítséggel, közreműködésükkel minden évben megrendezzük a jótékonysági óvoda-bölcsőde bálát, melynek bevételeiből a gyermekek részesülnek új játékokkal.

Zárt körben megünnepeljük a Mikulást, húsvétot (ilyenkor a néphagyomány ápolásaként a kisfiúk megöntözik a kislányokat), köszöntjük a gyermekeket születésnapjukon, a kislányokat nőnap alkalmából.

Saját kisgyermeknevelő rendszer

A gyermekeknek „saját” kisgyermeknevelőjük van.

Ő szoktatja be a kisgyermeket.

Amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van, akkor idejét elsősorban saját gyermekei gondozására, nevelésére fordítja.

A bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője.

Figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, amit dokumentál is egészségügyi törzslapon, üzenő füzetben, fejlődési naplóban. Ha egészségügyi problémát észlel, jelzi a bölcsődeorvosnak, gyermekvédelem körébe tartozó probléma esetén a bölcsődevezetőnek, intézményvezetőnek.

A csoport kialakításánál szempont, hogy ugyanabba a gyerekcsoportba járjon végig.

Gyermekcsoportok szervezése

A gyermekek nevelése **két csoportban** történik. Egyik csoportban 10, a másik csoportban 12 gyermeket gondozunk.

A maximális létszám, vagy az egy kisgyermeknevelőhöz tartozó gyermekek száma módosul, ha egy vagy két **sajátos nevelési igényű gyermek** kerül a csoportba.

Törekszünk arra, hogy a kisgyermek a **hasonló életkorú** gyermekekkel kerüljenek egy csoportba.

Napirend kialakítása

A bölcsődei élet egy jól szervezett, folyamatos és rugalmas **napirend** szerint zajlik, ami kiszámíthatóvá teszi a mindennapokat, tájékozási lehetőséget ad a várható eseményekről, ezáltal biztonságérzetet ad, elegendő időt biztosít az önálló próbálkozásokra, a tapasztalatszerzésre, tehát megfelel a gyermekek életritmusának, igényeinek.

A napirend kialakításánál figyelembe vesszük, hogy a két csoport kisgyermeknevelői közül mindig csak egy tartózkodjon egy vagy két kisgyermekével a fürdőszobában az intimitás biztosítására.

Biztosítjuk a lehető legtöbb időt a játékra, mozgásra, és a helyi kiemelt feladatok megvalósulására, szabad levegőn való tartózkodásra, és kiküszöböljük a várakozási időt.

A napirendünket negyedévente újragondoljuk, mert változhat a csoportlétszám, változik a gyermekek életkora, fejlettségük, ehhez igazodik a gondozásra fordított idő. Sajátos nevelési igényű gyermek esetében a gondozásra fordított idő megnő, ezt is figyelembe vesszük a napirend módosításánál

Az évszakok, időjárás változása miatt a levegőzés időtartama is módosul.

Télen általában 20 perc, de ebben az időszakban a sószoa használata is beépül a napirendbe.

Tavasszal, ősszel a tízórai utáni időszakban levegőznek a gyermekek ebédig, vagy ha az időjárás engedi, a tízórait is kint fogyasztják el, nyáron reggeli utáni időszakban, ill. kánikulában már az udvaron fogadjuk a gyermekeket, és 10 óráig tartózkodnak kint.

A KISGYERMEKEKRŐL SZÓLÓ EGYÉNI DOKUMENTÁCIÓK

A kisgyermeknevelők a gyermekek fejlődését, egyéni sajátosságait, viselkedésbeli változásait nyomon követik és írásban rögzítik:

- egészségügyi törzslapon,
- üzenőfüzetben,
- fejlődési naplóban
- csoportnaplóban.

V. AZ ELLÁTÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

- az adott év augusztus 31-éig, ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be,

- a következő év augusztus 31-éig, ha a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, és a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani,

- ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és az óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében nevelhető, gondozható a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig,
- sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátásban annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betöltötte.

A **bölcsődébe való felvételre** jelentkezés **ideje:** minden év áprilisában. Amennyiben üres férőhelyek vannak, a felvétel az év minden időszakában lehetséges.

Feltétel, hogy az igénylők személyazonosságukat igazoló okmányaik bemutatásra kerüljenek, továbbá orvosi igazolás arról, hogy a gyermek egészséges és közösségbe mehet, és az addigi kötelező védőoltásokat megkapta. Továbbá egyéb igazolások arról, hogy milyen jogosultság alapján kéri a ellátást.

A felvételre jelentkezők előjegyzésbe kerülnek. A felvételtől, ill. az elutasításról 30 napon belül **értesítést** kapnak a szülők.

A bölcsődébe **felvehető** az a gyermek, akiről a szülei munkavégzésük, (ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás s a gyermeknevelési támogatás folyósítás melletti munkavégzést is), iskolai képzésben való részvételük munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, betegségük, egyéb ok miatt nem tudnak napközbeni ellátásukról gondoskodni.

Az egyéb ok miatti ellátást különösen olyan gyermekek számára kell biztosítani:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A bölcsődei **felvétel során előnyben** kell részesíteni

- ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll:
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
  - a három vagy több gyermekeket nevelő családban élő gyermeket,
  - az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- a védelembe vett gyermeket.

A felvételt kezdeményezheti a szülő, törvényes képviselő, vagy annak beleegyezésével a területi védőnő, házi gyermekorvos vagy a háziorvos, család- és gyermekjóléti szolgálat, gyámhatóság,

Sajátos nevelési igényű gyermek akkor vehető fel, ha a sajátos nevelési igényét szakértői bizottság megállapította. 3 hónap múlva a szülővel egyeztetve az intézményvezető dönt a gyermek további ellátásáról a bölcsődeorvos, kisgyermeknevelő javaslatai alapján.

Felvételre **jelentkezéskor** a szülők tájékoztatást kapnak az **ellátás feltételeiről**.

Az **ellátás megkezdése előtt** a bölcsődevezető **tájékoztatást** nyújt, és megállapodást köt a szülővel vagy törvényes képviselővel.

Időszakos gyermekfelügyelet

Gyermeükre való felügyelet biztosításával segítjük a szülőket alkalmi teendőik, feladataik elvégzésének időtartamára, átképzéseken való részvételük idejére. A szolgáltatás díját a fenntartó rendeletben állapítja meg. A szolgáltatást a bölcsőde üres férőhelyein vehetik igénybe a szülők.

A szülő az intézményvezetőnél jelenti be igényét erre a szolgáltatásra. A helyi önkormányzati rendeletben meghatározott díj ellenében azokon a napokon, amikor az üres férőhelyek száma megengedi, teljes nyitvatartási időben tudjuk fogadni a gyermekeket.

Kérjük a szülőket minden esetben, hogy éljenek a beszkoktatás lehetőségével.

A szolgáltatás igénybevétele előtt a kisgyermek szülő jelenlétében szokja meg a bölcsődét. A beszkoktatás menete hasonlóképpen történik, mint a bölcsődébe beíratott gyermekek esetében.

Feltétele:

- orvosi igazolás, mely szerint a gyermek egészséges, és közösségben gondozható,
- kötelező védőoltások megléte.

Baba-mama klub

A szülőket és gyermekeiket várjuk az előre meghirdetett időpontokban, külön feltétel nélkül.

VI. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

1. Bölcsődei ellátás

A bölcsődei beiratkozás időpontjáról a helyi lapból értesülhetnek.

A bölcsődei hírekről, eseményekről negyedévente olvashatnak a helyi lapban.

A szülők személyesen is tájékozódhatnak a bölcsődei életről, hiszen nyílt napokat hirdetünk minden évben a beiratkozás előtti időszakban, vagy egyéni igény szerint más alkalommal is lehetséges a betekintés bölcsődénkbe telefonos egyeztetés után.

2. Időszakos gyermekfelügyelet

A szolgáltatásról a helyi lapból értesülhetnek az érdeklődők.

Előzetes információval a védőnők is tudnak szolgálni.

3. Baba-mama klub

A baba-mama klub időpontjairól a helyi újságból, ill. a védőnőtől tájékozódhatnak a szülők.

Természetesen az intézményben is kiírásra kerülnek a fenti szolgáltatásokról szóló információk. Ezekről tájékoztatók vannak elhelyezve a házi orvosoknál, védőnői szolgálatnál. Továbbá Üllés honlapján is olvashatnak róla az érdeklődők.

VII. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

A bölcsődei ellátást igénybe vevő gyermekek és szüleik jogait védi

- az 1997-ben megjelent XXXI. Gyermekvédelmi törvény;
- valamint annak végrehajtását meghatározó 15/1998. /VI. 30./ N.M. rendelet;
- 4/2010. (I.19.) OKM rendelet a pedagógiai szakszolgálatokról

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény **biztosítja a gyermek számára:**

- szakszerű nevelést, gondozást testi-, lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítségét,
- napi négyszeri étkezést,
- fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, kulturhigiénés szokások kialakulásának segítségét,
- állandóságot (saját kisgyermeknevelő), egyéni bánásmódot
- elegendő időt a szabadban való tartózkodáshoz
- az egyéni ruhanemű, ágynemű, nadrágpelenka kivételével történő ellátását,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- óvodai életre való felkészítést.

A szülő joga:

A szülők felvételkor, majd szülői értekezleten tájékoztatást kapnak az ellátással kapcsolatban, melyről nyilatkoznak is.

Beszoktatás előtt megállapodást kötünk.

Joguk van a beszoktatás időszakában gyermekükkel együtt tartózkodni a bölcsődében a szükséges ideig, és később bármikor bepillantást nyerniük a gyermekcsoport életébe. Tájékoztatást kapnak gyermekükkel kapcsolatban, napi eseményekről, fejlődéséről, gyermekükkel kapcsolatos dokumentációról.

Részesei lehetnek egyes bölcsődei rendezvényeknek.

Tanácsot, segítséget kaphatnak nevelési és egyéb kérdésekben.

Véleményüket kérdőíveinken kinyilváníthatják.

Biztosítjuk adataik védelmét, hogy a kezelt adatokhoz jogosulatlan szerv vagy személy ne férjen hozzá, titoktartási kötelezettség köt minket munkánk során.

A szülők panaszaikkal a bölcsődevezetőhöz, intézményvezetőhöz, fenntartóhoz, érdek-képviselői fórumhoz, gyermekjogi képviselőhöz fordulhatnak.

A faliújságon olvashatják a gyermekjogi képviselő elérhetőségét, fogadóóráinak helyét és idejét.

Az ellátottak és szüleik jogait **érdek-képviselői fórum** védi.

Tagjai: szülők, kisgyermeknevelő, fenntartó képviselője.

Működésének részleteit az SZMSZ és az érdek-képviselői fórum szabályzata tartalmazza.

A bölcsődei dolgozók jogait védi:

- a munkaidejükkel, szabadságukkal, továbbképzési lehetőségekkel, juttatásokkal, munkakörülményeikkel kapcsolatosan;
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi törvény;

- 257/2000. (XII.26.) Kormány rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról;
- a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény;
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és szociális szakvizsgáról.

VIII. A KISGYERMEKNEVELŐK SZAKMAI FELKÉSZÜLTSEGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A kisgyermeknevelők szakmai kompetenciájuk erősítése céljából **szakmai műhelyeken, szakmai tanfolyamokon** (minősített továbbképzési programokon) vesznek részt egyénileg, melyekkel továbbképzési pontértékeik is gyűlnek.

A **továbbképzési terv alapján** kiválasztott dolgozók vesznek részt az adott évben szakmai továbbképzésen.

Helyben **megbeszéléseket, munkaértekezleteket, nevelési értekezleteket, szakmai beszélgetéseket** tartunk a nevelési év során több alkalommal.

Rendszeresen tartunk **házi továbbképzéseket**. Ennek keretében szakirodalom feldolgozása, előadása, megbeszélése történik.

Továbbá a bölcsődeorvos segítségével (is) **megbeszélések** keretében az egészséges életmóddal, betegségekkel, azok felismerésével, egészségüggyel kapcsolatos ismereteinket bővítjük.

Szükség esetén **problémás nevelési helyzetek együttes átgondolását, megbeszélését** kezdeményezzük.

Szakkönyvekből és folyóiratokból álló **házi kiskönyvtár** segíti a kisgyermeknevelők szakmai tudásának fenntartását, bővítését. Az itt található könyvek a szülők számára is kölcsönözhetők.

Minden évben az április 21-i **nevelés nélküli munkanapot** a dolgozók szakmai fejlesztésére használjuk fel.

IX. A HELYI SZAKMAI PROGRAM MŰKÖDÉSÉNEK, BEVÁLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSI RENDSZERE

A már működő minőségbiztosítási rendszer keretén belül kiállított kérdőívek tájékoztatást nyújtanak arról, hogy mennyire elégedettek a szülők a bölcsődei ellátással.

A kérdőívek értékelése nyomán a szakmai kompetenciáknak megfelelően megteesszük a szükséges változtatásokat.

A bölcsődevezető rendszeresen ellenőrzi a kisgyermeknevelők munkáját, dokumentációt.

A bölcsődevezető rendszeresen beszámol az intézményvezetőnek a szakmai munka megvalósulásának módjáról.

X. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT, LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Helyi Szakmai Program hatályos : 2017.09.01.- 2020.08.31.

A következő felülvizsgálat ideje: 2020. 08.31.

Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a 2016.04.13-án életbe lépett Helyi Szakmai Program.

A nevelőtestület a Helyi Szakmai Programot megvitatta és a mellékletekkel együtt elfogadta.

Egyetértését nyilvánította: az érdek-képviseleti fórum.

A bölcsőde dolgozói aláírásukkal jelzik, hogy ismerik, elfogadják a Helyi Szakmai Programot és tudásuk legjavát adva segítik, vállalják a gyakorlati megvalósítását.

Záradék: A Szakmai Programot jóváhagyta az Üllés Nagyközség Képviselőtestülete a ...../ 2017-es önkormányzati határozatával.

A fenntartó képviselőjének aláírása:

XI. MELLÉKLETEK

1. Megállapodás

2. Szervezeti és Működési Szabályzat, melynek mellékletét képezi a Házirend

2017. 07.21.

Bokor Józsefné

Bokor Józsefné
bölcsődevezető

Marótiné Hunyadvári Zita
Marótiné Hunyadvári Zita
intézményvezető

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött egyrészről a Csigabiga Óvoda és Bölcsőde (6794 Üllés, Dorozsmai út 10.), mint gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény, melynek fenntartója: Üllés Nagyközségi Önkormányzat (6794 Üllés, Dorozsmai út 40.), valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

A szülő (törvényes képviselő) adatai:

Név:.....

Születési név:.....

Anyja neve:.....

Lakcíme:.....

A gyermek adatai:

Név:.....

Születési hely, idő:.....

Anyja neve:.....

Lakcím:.....

A bölcsődei gondozás kezdő időpontja:.....

A bölcsődei ellátás időtartama: -határozatlan
-határozott.

A bölcsődében a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve a harmadik év betöltését követő augusztus 31-ig gondozható, sajátos nevelési igényű gyermek a hatodik év betöltését követő augusztus 31-ig.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, bölcsődében gondozható a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- szakszerű gondozást, nevelést, testi, lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítségét,
- napi négyszeri étkezést, mely a korszerű táplálkozási irányelveknek megfelelő,
- fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítségét,
- állandóságot (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmódot,
- elegendő időt a szabadban való tartózkodáshoz,

- az egyéni ruhanemű, ágynemű, nadrágpelenka kivételével történő ellátását,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket, óvodai életre való felkészítést.

A bölcsőde a szülő (törvényes képviselő) számára biztosítja:

- a házirend, szakmai program, nevelési-gondozási alapelvek megismerését,
- adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenőfüzet)
- szülői értekezletet, egyéni beszélgetést (kisgyermeknevelővel, vezetővel)
- nyílt napon való együttműködést,
- tájékoztatók, étrendek megismertetését,
- gyermekük játéktevékenységébe való betekintést.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 148.§. alapján az intézményi elhelyezésért térítési díjat kell fizetni. A gondozási díj összege a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 3/2016. (IV. 13.) önkormányzati rendelet alapján 0 Ft.

A gyermekek étkeztetésére és a kedvezményekre, támogatásokra való jogosultság feltételei:

Az ingyenes gyermekétkeztetésre jogosultság feltétele, az 1997. évi XXXI. törvény szeptember 1-jén hatályba lépő módosítása szerint már szélesebb körben elérhető az ingyenes, bölcsődei gyermekétkeztetés.

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenesen étkeznek, ha

- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül (önkormányzati határozattal kell igazolni)
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek (MÁK igazolás csatolása)
- a családban három vagy több gyermeket nevelnek
- a gyermeket nevelésbe vették (gyámügyi határozat csatolása)
- Olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékmal csökkentett összegének 130 %-át.

Amennyiben a fentiek alapján a gyermek jogosult az ingyenes étkeztetésre, úgy be kell nyújtani a jövedelemnyilatkozatot, és a szükséges igazolásokat az Üllési Önkormányzati Konyhához.

Amennyiben nem jogosult a fenti kedvezményre, úgy az étkezési díj teljes összege:.....:-Ft

A bölcsődei étkeztetésért fizetendő térítési díjat egy összegben minden hónap 10-ig kell befizetni.

A szülő (törvényes képviselő) tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás:

- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31. után
- ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri
- ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét. A bölcsődeorvos szakvéleménye kialakításához más szakemberek (kisgyermeknevelő, gyógypedagógus, pszichológus stb.) véleményét is kikéri.
- ha a szülő a bölcsődei ellátás kezdetétől számított 1 hónapon belül az igénybevételre jogosító munkáltatói igazolásokat nem mutatja be.
- ha a szülő a házirendet többször, súlyosan megsérti

A szülő (törvényes képviselő) tudomásul veszi, hogy

- a bölcsődei házirendet betartja
- együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel,
- a megállapodásban foglalt,- az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panasszal az intézményvezetőhöz vagy érdek-képviseleti fórumhoz fordulhat,
- az ellátást igénybe vevő a vitatott intézkedéssel szemben a fenntartó önkormányzathoz fordulhat.

A szülő (törvényes képviselő) köteles a Gyvt. 33§ (3) b, c, bekezdése alapján:

- az intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni
- nyilatkozni, ha a jogosultsági feltételekben és a személyazonosító adatokban változás következik be

Alulírott szülő (törvényes képviselő) nyilatkozom, hogy a Gyvt. 33§ (2) bekezdésében meghatározottakról:

- az ellátás tartalmáról, feltételeiről,
- az intézmény gyermekemre vonatkozó nyilvántartásairól,
- az értékmegőrzés módjáról,
- házirendről,
- panaszjogom gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési díj összegéről,
- saját és gyermekem érdekeit védő érdek-képviseleti fórumról

tájékoztatást kaptam a bölcsődevezetőtől.

Továbbá alulírott szülő nyilatkozom, hogy tájékoztatást kaptam és tudomásul veszem, hogy gyermekem személyazonosító adatait az országos TAJ alapú elektronikus nyilvántartásban (KENYSZI) kezelik.

Üllés,.....

.....
szülő

.....
bölcsődevezető

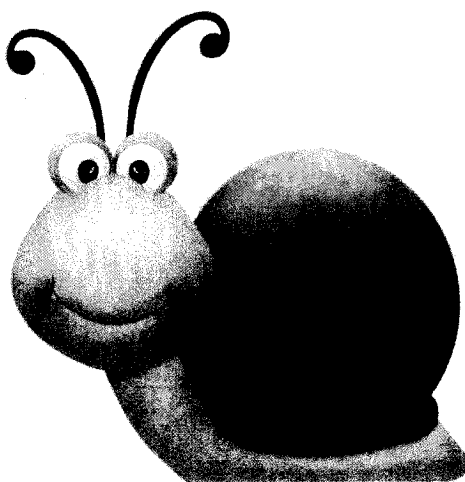
Megállapodást kapja:

- 1, szülő (törvényes képviselő)
- 2, bölcsőde

Csigabiga Óvoda és Bölcsőde

bölcsődei intézményegysége

SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI
SZABÁLYZAT

Üllés, 2017.09.01.

Általános rendelkezések

A Szervezeti és Működési Szabályzat célja

A Szervezeti és Működési Szabályzat (továbbiakban SZMSZ) célja, hogy rögzítse az intézmény adatait, szervezeti felépítését, a vezetők és alkalmazottak feladatait és jogkörét, az intézmény működési szabályait.

A bölcsőde működését az alábbi jogszabályok határozzák meg:

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- 1/2000. (I. 07.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti, és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatáról és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (VI.30.) NM rendelet
- 6/2016. (III.24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet módosításáról
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. Törvény
- 9/2000. ((VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról,
- 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXI. Törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról,
- 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet, a vendéglátó-ipari termékek előállításának, és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről
- 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai ill. személyi alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 18/1998. (IV.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről.
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 235/1997. (XII .17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

- 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról

Feladatköre: A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvény 41-43 §-ban foglaltak szerint gyermekjóléti alapellátásaként, a gyermekek napközbeni ellátása, bölcsődei ellátási formában.

Egyéb szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet biztosít az üres férőhelyeken, térítési díj ellenében, az 1/2013. (I. 25.) önkormányzati rendelet szerint, ill. helyt ad a baba-mama klubnak.

Az intézmény fenntartója, címe:

Üllés Nagyközségi Önkormányzat
6794 Üllés, Dorozsmai út 40.

Az intézmény felügyelete

Az intézmény közvetlen felügyeletét az Üllés Nagyközségi Képviselő-testület végzi.

Egészségügyi felügyeletét a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézet, a HACCP minőségbiztosítási rendszer működésének ellenőrzését a Csongrád Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóság Járási Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Hivatala gyakorolja.

Működésünk szabályosságának felügyeletét a Csongrád megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály ill. szakmai felügyeletét a Magyar Bölcsődék Egyesülete.

Az intézmény székhelye:

Csigabiga Óvoda és Bölcsőde
6794 Üllés, Dorozsmai út 10.

Az intézmény jogállása: önállóan működő helyi önkormányzati szerv, önálló jogi személy, a gazdálkodási, számviteli feladatokat az Üllési Polgármesteri Hivatal látja el.

Működési területe: Üllés közigazgatási területe, üres férőhelyek esetén Csongrád és Bács-Kiskun megye területe

Engedélyezett és befogadott **férőhelyek** száma: 22 fő.

Az intézmény szervezeti formája:

többcélú közös igazgatású intézmény

Az intézmény feladata és illetékességi köre

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését szervezi meg azon gyermekek számára, akiknek szülei, gondozói munkavégzésük, képzésben való részvételük, betegség, szociális vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosítja. Amennyiben nem érett a gyermek az óvodai életre, 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható bölcsődében, ill. sajátos nevelési igényű gyermek annak a nevelési évnél a végéig, amelyben a 6 éves kort betöltötte.

Alapellátáson kívüli szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet vállal és baba-mama klubot működtet.

A tevékenység forrásai

- Állami normatíva
- Önkormányzati támogatás
- Szülői támogatások
- Térítési díjak

Az intézmény vállalkozói tevékenységet nem folytat.

Az intézmény munkarendje és nyitva tartása

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től augusztus 31-ig tart.

A bölcsőde hétfőtől péntekig 06.30-tól 17.30-ig tart nyitva.

A bölcsődevezetői teendők ellátásával megbízott kisgyermeknevelő csoportban tartózkodik, heti 4 órát a vezetői feladatok ellátásával tölt.

A kisgyermeknevelők lépcsőzetes munkakezdéssel napi 8 óra időtartamban, heti váltásban dolgoznak.

A szabadság időtartamára a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. Tv. az irányadó.

A szabadságnapok kivétele főként a nyári időszakban történik.

A bölcsőde a nyári időszakban karbantartási és takarítási munkálatok miatt 3 hétre bezár.

A bezárás időpontjáról a szülők február 15-ig tájékoztatást kapnak.

Minden év április 21-én nevelés nélküli munkanapot tartunk a Bölcsődék napja alkalmából. Erről, továbbá a gyermek aznapi felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről tájékoztatást kapnak a szülők február 15-ig. Ezt a napot a kisgyermeknevelők szakmai fejlődésére használjuk fel.

Nyílt napot előre meghatározott, meghirdetett időpontban tartunk, vagy előzetes egyeztetés esetén tudunk máskor is érdeklődőt fogadni.

A bölcsődébe járó gyermekek szülei bármikor bepillantást nyerhetnek a bölcsődei életbe.

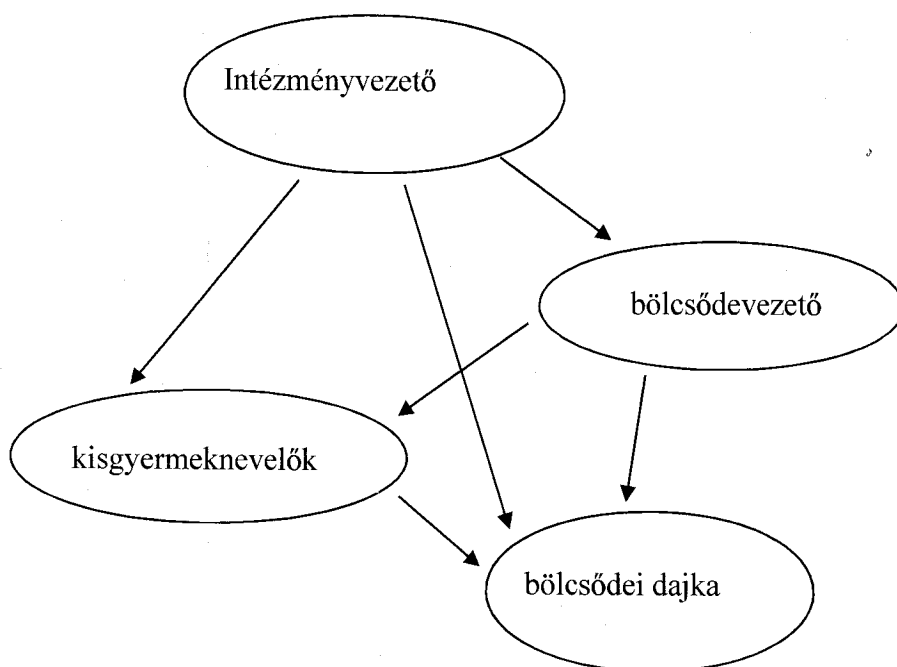
Az intézmény szervezeti felépítése:

Az óvoda intézményén belül a bölcsőde, mint önálló szakmai egység működik, két bölcsődei csoporttal.

Az intézményvezető (magasabb vezető) nevezi ki és bízta meg a bölcsőde intézményegység-vezetőt (vezető).

Az intézményvezető hatásköre az intézmény minden óvodai és bölcsődei dolgozója feletti munkáltatói jogkör gyakorlása.

Az intézmény (bölcsőde) szervezeti ábrája:

Az intézményen belüli kapcsolatok formái

A dolgozók közötti kapcsolattartás formái a napi aktuális megbeszéléseken túl az értekezletek, házi továbbképzések.

A bölcsődevezető és az intézményvezető közötti kölcsönös tájékoztatás rendszeres.

Az intézmény bélyegzőjének használatára jogosultak köre

- óvoda-bölcsőde intézményvezetője
- bölcsődevezető

A bölcsődevezető feladatai

- Felelős a bölcsődei dolgozók munkájáért.
- A helyi adottságok figyelembevételével megszervezi a bölcsőde munkarendjét, a kisgyermeknevelők és bölcsődei dajka munkaidő beosztását.
- Irányítja és ellenőrzi a bölcsőde nevelési és gondozási feladatainak ellátását.
- Felelős a bölcsődei szakmai program megvalósulásáért.
- Elkészíti a bölcsőde házirendjét, éves munkatervét.
- Gondoskodik a munka-, és balesetvédelmi, tűzvédelmi utasítások betartásáról.
- Gondoskodik a dolgozók továbbképzési tervének elkészítéséről.
- Kisgyermeknevelői, szülői értekezleteket szervez, tart.
- Vezeti a bölcsődei dokumentációkat.
- Kapcsolatot tart a fenntartóval, érdek-képviselői szervekkel, társintézményekkel.
- Éves beszámolót készít az intézményvezető és a fenntartó számára.
- Havonta beszámol a bölcsőde munkájáról az intézményvezetőnek.

A kisgyermeknevelők feladatai

- A bölcsődés gyermekek gondozása, nevelése, harmonikus testi és mentális szükségleteinek kielégítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.
- Konstruktív kapcsolat kialakítása a szülőkkel, gondviselőkkel az egységes nevelési célkitűzések megvalósítása érdekében.
- Szakmai kompetenciájuk növelése érdekében továbbképzéseken való részvétel.
- Tevékenységüket a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembevételével végzik.

A kisgyermeknevelők feladata az ellátott gyermekek KENYSZI-be történő napi jelentésével kapcsolatosan

A fenntartó, intézményvezető által kijelölt kisgyermeknevelők adatszolgáltatóként végzik a gyermekek napi jelentését.

A bölcsődei dajka feladatai:

- Ellátja a bölcsőde takarítással kapcsolatos munkálatait.
- Felsöpör, felmos, portalanítást, fertőtlenítést végez.
- Gondoskodik az udvar és a terasz tisztán tartásáról, az udvari növényzet ápolásáról.
- A játékokat, homokozót a kinti játékhoz előkészíti.
- Ételt előkészít, csoportszobába tolja, étkezések után kistakarítást végez, konyhában mosogat.
- Ágyaz a csoportszobákban.
- Végzi a mosással kapcsolatos feladatokat.
- A kisgyermeknevelők által kikészített játékeszközöket fertőtleníti.
- Szükség esetén gyermekekre felügyel.
- Felelős a rábízott eszközök rendeltetésszerű használatáért.

A helyettesítés rendszere

A kisgyermeknevelők szükség szerint egymást helyettesítik.

A bölcsődei felvétel szempontrendszere

- szülők munkáltatói igazolással rendelkezzenek, amelyet legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátása előtt 2 héttel bemutatnak,
- iskolalátogatási igazolással, őstermelői igazolvánnyal rendelkeznek,
- szociális vagy egészségügyi probléma esetén a gyermekjóléti szolgálat munkatársa, a védőnő, a gyermekorvos kezdeményezheti a szülő beleegyezésével a gyermek felvételét,
- gyámhatóság határozata.

A szülők tájékoztatása a beiratkozáskor, szülői értekezleten, az ellátás kezdete előtt történik.

A beiratkozás (a következő nevelési évre vonatkozóan) áprilisban történik, a szülők ekkor az ellátás feltételeiről tájékoztatást kapnak. A felvételtől, elutasításról 30 napon belül értesítjük írásban a szülőket.

Üres férőhely esetén a felvétel egész évben folyamatos.

Az időszakos gyermekfelügyelet orvosi igazolással, a kötelező védőoltások meglétének igazolásával vehető igénybe.

A sajátos nevelési igényű gyermek akkor vehető fel (3 hónapos próbaidővel), ha rendelkezik a szakértői bizottság szakvéleményével.

Az ellátást igénybevevők térítési díj kötelezettsége

Az étkezési térítési díj összegét az önkormányzat képviselő testülete helyi rendeletben szabályozza. A térítési díjat havonta, minden hónap 10-ig kell befizetni.

A térítési díj összegét a szülőkkel kötött megállapodás tartalmazza, melyet a fenntartó külön rendeletben határoz meg.

A szülő, gondviselő kötelessége, hogy a megjelölt napokon gyermeke étkezési térítési díját befizesse az Üllési Önkormányzati Konyhán.

Hiányzás esetén ebédmegrendelés, illetve lemondás telefonon, személyesen az Önkormányzati Konyhán. Be nem jelentett hiányzás esetén visszatérítésre nem jogosult a szülő. A térítésmentes étkezők számára is kötelező az étkezési napok bejelentése és a hiányzás esetén a lemondása. Amennyiben a szülő nem jelenti az étkezés ismételt igénybevételét-az igénybevételt megelőző napon 12 óráig-, abban az esetben nem tudjuk a gyermeket fogadni a bölcsődében.

Az ingyenes gyermekétkeztetésre jogosultság feltétele, az 1997. évi XXXI. törvény szeptember 1-jén hatályba lépő módosítása szerint, már szélesebb körben elérhető az ingyenes, bölcsődei, gyermekétkeztetés.

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenesen étkeznek, ha

- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül (önkormányzati határozattal kell igazolni)
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek (MÁK igazolás csatolása)
- A családban három vagy több gyermeket nevelnek
- A gyermeket nevelésbe vették (gyámügyi határozat csatolása)
- Olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130 %-át.

Amennyiben a fentiek alapján a gyermek jogosult az ingyenes étkeztetésre, úgy be kell nyújtani a jövedelemnyilatkozatot és a szükséges igazolásokat az Üllési Önkormányzati Konyhához.

Az **3./2016. (IV. 13)** önkormányzati rendelet alapján az időszakos gyermekfelügyelet díja 200 Ft/óra. A gyermekfelügyelet étkezési díja a külön rendeletben megállapított bölcsődei étkezési térítési díj.

Az orvosi ellátás, egészségvédelem

A bölcsőde orvosi feladatokat a község egyik háziorvosa (gyermekorvos) látja el, megbízási szerződéssel, havi 8 órában., ill. szükség esetén telefonon hívható.

A gyermek egészségi állapotával kapcsolatos feljegyzéseit rögzíti a gyermekegészségügyi törzslapon.

A szülők tájékoztatására egészségvédelemmel kapcsolatos előadásokat tart.

Az étkeztetés biztosítása

A bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek intézményen belüli meleg étkeztetését az Üllés Nagyközségi Önkormányzat által működtetett Önkormányzati Konyha biztosítja. A bölcsődében melegítő konyha működik.

A gyermekeknek napi 4-szeri étkezés biztosított.

Az ellátottak jogainak érvényesítésére a Gyvt. 35-36 §-a szerint érdekvédelmi fórum működik.

Az érdekvédelmi fórum tagjai: az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselője (2 fő), az intézmény dolgozója (1 fő), az intézményt fenntartó képviselője (1 fő).

Az érdekvédelmi fórum feladatai:

- megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat
- dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben
- intézkedéséről 15 napon belül értesítést küld a panaszt benyújtó részére
- intézkedéseket kezdeményez a fenntartónál, gyermekjogi képviselőnél ill. más hatáskörrel rendelkező szervnél

- véleményt nyilváníthat az intézményvezetőnél az ellátottakat érintő ügyekben,
- javaslatot tehet a szolgáltatás működésével kapcsolatban
- egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál

A Szervezeti és Működési Szabályzat érvényessége

A szabályzat 2017. szeptember 1-jei hatállyal lép életbe és érvényes visszavonásig.

A Szervezeti és Működési Szabályzat betartása az intézmény minden dolgozója számára kötelező.

Ezen Szervezeti és Működési Szabályzatot az időközbeni változások kiegészítése mellett háromévente felül kell vizsgálni, azt jegyzőkönyvben kell rögzíteni és mellékletként tartani.

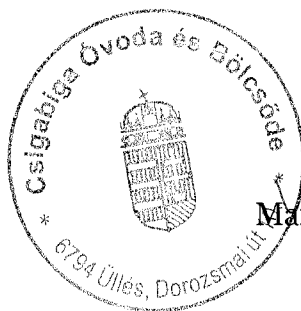
Melléklet:

1. Házirend

Üllés, 2017. 07.21.

Bokor Józsefné

Bokor Józsefné
bölcsődevezető

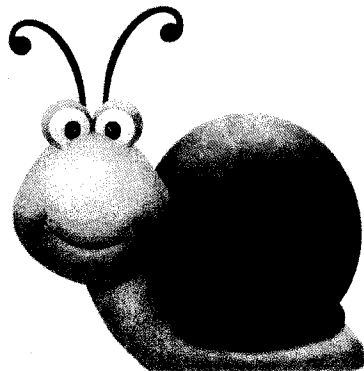

Marótiné Hunyadvári Zita
Marótiné Hunyadvári Zita
intézményvezető

Csigabiga Óvoda és Bölcsőde

bölcsődei intézményegysége

BÖLCSŐDEI HÁZIREND

Az intézmény címe: 6794 Üllés, Dorozsmai út 10.

Az intézmény telefonszáma: 06-30/506-34-66

A bölcsőde telefonszáma: 06-30/328-78-54

E-mail cím: csigabiga@ulles.hu; bolcsode@ulles.hu

A bölcsőde alapfeladataként a gyermekek napközbeni ellátását biztosítja, mint személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény, az óvoda mellett működő önálló szakmai egységként. Ez mellett szolgáltatásként lehetőséget ad időszakos gyermekfelügyeletre, ha igény van rá, és rendelkezik a bölcsőde üres férőhellyel.

- ❖ A bölcsőde naponta reggel **6³⁰** órától fogadja az érkező gyermekeket. Kérjük, a gyermekek hazaviteléről **17³⁰** óráig gondoskodjanak
- ❖ Az **étkezések ideje** alatt nem tudjuk fogadni, ill. hazaadni a gyermekeket. Kérjük, hogy **gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek ill. távozzanak.**
- ❖ **Napirend:** 06.30-08.00 gyermekek érkezése, játék
08.00-08.30 reggelizés, játék
08.30-09.30 fürdőszobai gondozások, tevékenységek kezdeményezése
játék
09.30-10.00 tízóraizás, öltözködés, játék
10.00-11.30 udvari játék, fürdőszobai gondozások,
11.30-12.15 ebédelés, játék
12.15-15.00 alvás, csendes játék, fürdőszobai gondozások,
15.00-15.30 uzsonnázás, játék
15.30-17.30 gyermekek hazamenetele, játék

A levegőzés ideje évszaktól, időjárástól függően reggelit követően ebéd előttig tarthat, ill. délután az uzsonnázás után is. A gyermekek csak erős szélben, -5 fok alatt, sűrű ködben nem levegőznek az udvaron vagy a teraszon. Az étkezések időtartama hosszabbodhat a gyermekek életkorától függően.

- ❖ A bölcsődei ellátás kezdetekor a **szülőnek lehetősége van a bölcsődében** a gyermekével együtt itt tartózkodni, a kisgyermek könnyebb adaptációja érdekében. Ennek időtartama és módja a kisgyermeknevelővel kerül egyeztetésre szükség szerint, ill. a szülői értekezleten is kapnak tájékoztatást.
- ❖ A bölcsődéből a gyermeket csak a **szülő** vagy az **általa írásban megbízott személy** viheti el. **14 éven aluli gyermek** a feladattal **nem** bízható meg.
- ❖ A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön jellel ellátott, zárható szekrénye van a ruhák tárolására. Ebben csak a legszükségesebb dolgok tárolására van mód, a bölcsődében hagyott **személyes tárgyakért nem tudunk felelősséget vállalni.**
- ❖ Az intézmény területén a gyermekek **egyéni etetése**, nassoltatása otthonról hozott élelmiszerrel a többi gyermek előtt nem etikus, valamint az átadó, csoportszoba tisztán tartását is zavarja.
- ❖ Kérjük, hogy gyermekeik ruháit, cipőit **lássák el jellel.**

- ❖ A gyermek beszoktatásához, megnyugtatósához, biztonságérzetének javításához szükséges játékot, textilt, stb., a kisgyermeknevelővel egyeztetve **be lehet hozni**, amit rendszeresen a szülőnek fertőtlenítenie kell. Ezek tárolása a csoportban történik elkülönítve.
- ❖ A bölcsődébe **csak egészséges gyermek hozható**. A közösség egészsége érdekében lázas ($37,5^{\circ}\text{C}$ és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. Betegség miatt hiányzó gyermeket **csak orvosi igazolással tudjuk ismét fogadni**. A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét értesíteni kell!
- ❖ Ha a gyermek **gyógyszert** vagy gyógyhatású készítményt kap, arról a **szülő írásban köteles tájékoztatni** gyermeke kisgyermeknevelőjét.
- ❖ A gyermek **gyógyszer- és ételérzékenységéről** a szülő **tájékoztassa** a bölcsődét, a kivizsgálás eredményét kérjük bemutatni.
- ❖ Abban az esetben, **ha a gyermek napközben megbetegszik** a bölcsődében, **a kisgyermeknevelő értesíti** a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. Kérjük, hogy ilyen esetben **minél előbb gondoskodjon a gyermek hazaviteléről**, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.
- ❖ A megtörtént **kötelező védőoltásokról** folyamatosan kérjük a tájékoztatást.
- ❖ Ha a szülő a gyermekét **betegség vagy más ok miatt nem viszi a bölcsődébe**, a távolmaradás okát **aznap 09 óráig közölje** a kisgyermeknevelővel vagy a bölcsődevezetővel.
- ❖ A család és a bölcsőde jó kapcsolatának erősítésére **lehetőséget biztosítunk** a szülővel történő beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő-szülő napi találkozásaira, az üzenő füzetben keresztül történő információcserére, szülői értekezletekre, szülőcsoportos beszélgetésekre, egyéni beszélgetésekre. Módot adunk a családoknak a bölcsőde életébe való betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját a gyermekük kisgyermeknevelőjével előre egyeztessék.
- ❖ Az üzenő füzetbe történő **bejegyzéseiket szívesen vesszük**, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.
- ❖ Kérjük, hogy a **térítési díjat minden hónap 10-ig** fizessék be. Ha a gyermek nem veszi igénybe a bölcsődei étkezést betegség vagy egyéb ok miatt, a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól.
- ❖ **Fizetési és egyéb gondjaikkal** keressék a bölcsőde, ill. az intézmény vezetőjét, akik felvilágosítással és segítőkészséggel állnak rendelkezésükre.
- ❖ **Panasz esetén** a gyermek, szülője, ill. törvényes képviselője a bölcsőde, ill. az intézmény vezetőjéhez vagy az érdek-képviselői fórumhoz fordulhat.
Panasszal élhet a szülő:
  - ha az ellátás minősége kifogásolható,
  - intézményi dolgozók kötelelességének esetén,
  - ha a gyermek jogai sérülnek,
  - ha a gyermekről vezetett dokumentációba való betekintést nem teszik lehetővé.

❖ A panaszt az intézmény vezetője, ill. az érdek-képviseleti fórum kivizsgálja. Az érdek-képviseleti fórum tagjai: 1 fő intézményi dolgozó, 1 fő fenntartó képviselője, 2 fő szülő. Az **érdek-képviseleti fórum** évente ülésezik, ill. panasz esetén 15 napon belül elbírálja az esetet (ill. az intézményvezető), és intézkedéséről tájékoztatja a szülőt. Az érdek-képviseleti fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál is. Amennyiben a szülő nem ért egyet a megtett intézkedéssel, a fenntartóhoz vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat.

❖ A gyermeknek **joga** van:

- a-testi, értelmi, lelki, erkölcsi fejlődését támogató neveléshez, gondoskodáshoz, életkorának megfelelően, szakképzett kisgyermeknevelők, megfelelő játékkészlet biztosításával
- szocializációját, önállóságát segítő-gyermeki személyiségét, kéréseit, véleményét figyelembe vevő, egyéni bánásmód alapján történő – neveléshez, gondozáshoz
- állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó ellátáshoz (saját kisgyermeknevelő rendszer)
- egészséges fejlődéséhez szükséges időt a szabadban tartózkodáshoz, megfelelő mennyiségű és minőségű ételhez napi négyszeri étkezés során
- egészsége védelmét szolgáló intézkedésekhez (pl. fogápolás, bölcsődeorvos, higiénés előírások betartása)
- hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete esetén fokozott segítséghez
- sajátos nevelési igény esetén a különleges bánásmódhoz,
- nemzetiségi, etnikai, kulturális hovatartozásának figyelembe vételéhez
- emberi méltósága tiszteletben tartásához, családon belüli bántalmazása, elhanyagolása esetén a bölcsőde jelzéssel éljen a gyermekjóléti szolgálat felé
- szülőjével, törvényes képviselőjével együtt panasszal éljen, ill. eljárást kezdeményezzen az érdek-képviseleti fórumnál

❖ A gyermek **kötelessége** hogy az ő nevelését segítő szülővel, kisgyermeknevelővel együttműködjön!

❖ A bölcsőde területén és a bejáratától számított 5 méteren belül **tilos a dohányzás!**

❖ A bölcsődevezető a bölcsődei **ellátást megszünteti**, amennyiben a szülő vagy törvényes képviselő a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

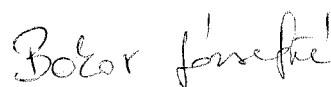
A házirend betartását köszönjük!

Üllés, 2017. szept. 01.

Marótiné Hunyadvári Zita

intézményvezető

Bokor Józsefné

bölcsődevezető